

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lužany pri Topli na roky 2021 – 2027

PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2021 – 2027

NÁZOV DOKUMENTU: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lužany pri Topli na roky 2021 - 2027

(Spracované podľa metodiky tvorby PHRSR 2020, verzia 1.0.3)

Územné vymedzenie: obec – 255 obyvateľov k 31.12.2021, k 31.12.2022 – 259 obyvateľov.

Rozloha 324 ha, nadmorská výška 180 m.n.m., ŠÚJ – 519561,

PSČ: 087 01, adresa: Lužany pri Topli 26.

Strategicko plánovacie materiály obce Lužany pri Topli:

Územný plán obce : nevypracovaný

Pozemkové úpravy k kú Lužany pri Topli: nerealizované, plánované

Plánovacie obdobie: 2021 – 2027 s výhľadom do roku 2030

Dátum schválenia PHRSR: nie, predložený na schválenie v decembri 2023

Publikovaný verejne : na web. stránke obce

Komunitný plán obce Lužany pri Topli: **2021 - 2027 spracovaný a schválený.**

Gestor spracovania PHRaSR – Vidiek, n. o. Bardejovská 254/40, 087 01 Giraltovce, Email: emfil4@gmail.com, Tel. 0421 917 637 475

Hlavný koordinátor prípravných prác a spracovania PHRaSR obce Lužany pri Topli Ing. Miroslav Čorba – starosta obce, Lužany pri Topli 26, 087 01 Giraltovce.

Email: obecluzanypritopli@gmail.com. Tel.: **0421 903 527 264**

Členovia prípravného tímu:

- hospodárska oblasť: Tomáš Kočíš, Milan Remeta
- sociálna oblasť: Iveta Čorbová, Marian Gdovin
- enviromentálna oblasť: Marian Pavlík, Viera Cigánová

Obsah

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE.....	5
ČASŤ A – ANALYTICKÁ ČASŤ.....	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA.....	11
1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE A JEJ STRUČNÝ HISTORICKÝ VÝVOJ.....	11
1.1 HISTÓRIA OBCE.....	13
1.2 SYMBOLY OBCE	14
2. OBYVATEĽSTVO.....	15
2.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽSTVA.....	15
2.2 ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA.....	16
3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	21
4. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ.....	22
5. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA.....	25
5.1 ROZPOČET A FINANČNÉ HOSPODÁRENIE OBCE.....	25
6. EX-POST HODNOTENIE REALIZÁCIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR A PLNENIA PHSR.....	27
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	28
7. POLOHA OBCE.....	28
8. DOPRAVA A DOTUPNOSŤ SÍDLA.....	28
8.1 ŽELEZNÍČNÁ DOPRAVA	28
8.2 ĎALŠIE TYPY DOPRAVY.....	28
8.3 CYKLISTICKÁ DOPRAVA.....	28
9. PRÍRODNÉ PODMIENKY.....	29
10. VYUŽITIE ZEME.....	30
11. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	32
11.1 KVALITA OVZDUŠIA, POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VOD.....	32
11.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA.....	32
12. CESTOVNÝ RUCH.....	33
A. III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....	34
13. SWOT ANALÝZA A SYNTÉZA VÝSLEDKOV.....	34
14. HLAVNÉ DISPARITY A FAKTORY ROZVOJA.....	37
15. STEEP ANALÝZA.....	40
ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ.....	44
16. VÍZIA ÚZEMIA.....	44
17. NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA OBCE.....	44
ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	46
ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ.....	63
18. MONITOROVANIE A HODNOTENIE.....	64
19. AKČNÝ PLÁN	65

Základné údaje o PHRSR

Vláda SR dňa 12.3.2019 zriadila Radu vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027, ktorá koordinuje prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027.

Veľkou zmenou pri príprave Partnerskej dohody SR a programov SR na roky 2021 – 2027 je zmena princípu poskytovania príspevkov (z pôvodného zhora nadol) **na zdola nahor**, z čoho vyplýva väčšia zodpovednosť územnej (krajskej) samosprávy pri vytváraní integrovaných územných stratégií (IUS) a zásobníka projektov. Príprava nového programovacieho obdobia súvisí aj s inováciou metodiky tvorby a implementácie hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programom rozvoja obcí s uplatnením princípov udržateľného inteligentného a rozumného rozvoja pre obdobie po roku 2020.

Na rozdiel od súčasného obdobia bude v novom programovacom období integrovaná stratégia (predtým RIUS PSK) súčasťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021 – 2030. V novom programovacom období predstavuje princíp partnerstva základnú premisu. Za účelom naplnenia tohto princípu bola vytvorená Rada partnerstva PSK.

Základnými dokumentami, ktorými sa Rada riadi, sú Štatút Rady partnerstva PSK a rokovací poriadok Rady partnerstva.

Rada partnerstva PSK schválila vytvorenie 3 strategicko-plánovacích regiónov na území PSK.

Okres Svidník je zaradený do Strategicko-plánovacieho subregiónu HORNÝ ŠARIŠ.

1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy na ktoré PHRSR obce Lužany pri Topli bude reagovať.

1.1. Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu

Ukončenie programovacieho obdobia, pandémie nového koronavírusu spôsobila celosvetovú zdravotnú krízu s priamym vplyvom na vývoj ekonomiky. Národné hospodárstvo kleslo v roku 2020 o 5,2 %.

Ukončenie programovacieho obdobia 2013 – 2020, vytváranie strategicko-plánovacích regiónov v rámci PSK, kde okres Svidník bol zaradený do subregiónu Šariš sa vytvára priestor pre čerpanie eurofondov jednoduchšie, rýchlejšie a efektívnejšie s novým systémom schvaľovania z národnej na regionálnu úroveň, čo znamená, že schvaľovanie sa uskutoční priamo na území prešovského kraja. Neujasnené čerpanie, výška financií nebola jasná a preto aj spracovanie PHRSR sa posúvalo. Dvojročné obdobie samosprávy využili na spracovanie projektových zámerov, výstupov z monitorovania existujúceho PHRSR, hľadanie spoločných riešení v rámci územnej spolupráce s MAS a inými subjektmi a dostupnými zdrojmi v rámci Plánu Obnovy a odolnosti zameraného na päť kľúčových oblastí:

- * **zelená ekonomika**
- * **vzdelávanie**
- * **veda, výskum a inovácie**
- * **zdravie**
- * **efektívna verejná správa a digitalizácia.**

Uvedené cieľové oblasti zohľadňujú kľúčové problémy slovenskej ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy.

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Vážení obyvatelia obce Lužany pri Topli

Dovoľte mi predstaviť Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Lužany pri Topli na programovacie obdobie 2021 - 2027. **PHRSR je kľúčovým rozvojovým plánovacím dokumentom, vďaka ktorému je možné plánovite a systémovo riadiť strategický rozvoj našej obce a nasmerovať jej ďalší rozvoj do nasledujúceho programového obdobia.**

PHRSR obce Lužany pri Topli predstavuje základný dokument strednodobého plánovania podpory regionálneho rozvoja a regionálnej politiky na najnižšej - lokálnej úrovni.

Bol vypracovaný v nadväznosti na strategické a programové dokumenty prijaté na vyššej regionálnej ako i na najvyššej, národnej úrovni. Vychádza z podrobnej analýzy územia, ktorej výsledkom **je návrh priorít, opatrení a aktivít (konkrétnych projektových zámerov)**, ktorých schválením sa obec zaväzuje k ich plneniu. Na tvorbe PHRSR sa podieľal tím zložený z externých a interných partnerov v podnikaní (stakeholderov), poslanci obecného zastupiteľstva, zamestnanci obecného úradu a obyvatelia obce. Povinnosť vypracovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja definuje zákon č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Úlohou obce je zahrnúť do PHRSR všetky relevantné opatrenia, ktorých realizácia je nevyhnutná z hľadiska dosiahnutia ďalšieho rozvoja obce. Všetky navrhnuté opatrenia zároveň musia byť však v súlade so strategickým plánovaním a podporou regionálneho rozvoja obce v zmysle požiadaviek z európskych fondov a iných finančných zdrojov na ich čerpanie.

Som presvedčený, že rozvoj našej obce v súlade s týmto strategickým dokumentom bude prispievať k približovaniu sa k stanoveným cieľom, ktoré pomôžu naplniť očakávania všetkých obyvateľov našej obce. Som presvedčený, že my - obyvatelia obce Lužany pri Topli, budeme aktívni počas celého programového obdobia a budeme sa podieľať na tom, aby PHRSR bol oltvorený a živý dokument, schopný reagovať na aktuálne podnety. Rád by som sa poďakoval tým, ktorí sa na tvorbe PHRSR obce aktívne podieľali, čím prispeli k formovaniu budúcnosti obce v súlade s očakávaniami jej obyvateľov

„STAROSTLIVOSŤ O ČLOVEKA JE CIEĽOM NÁŠHO SNAŽENIA“ !

Ing. Miroslav Čorba, starosta obce

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lužany pri Topli (ďalej len PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý plánuje budúci komplexný rozvoj obce Lužany pri Topli.

Spracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce smeruk k zlepšeniu kvality života obyvateľov obce, ktorí sa aktívne podieľajú na jeho tvorbe. Spracovanie PHRSR prebiehalo za účasti partnerov v území obce z verejného sektora, podnikateľského a neziskového sektora. Na identifikovaní silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození obce, stanovaní vízie a rozvojovej stratégie spolupracovali vytvorené pracovné skupiny. Výsledkom spolupráce je strategický dokument, ktorý vychádza z potenciálu obce, jej aktuálnych potrieb a možností.

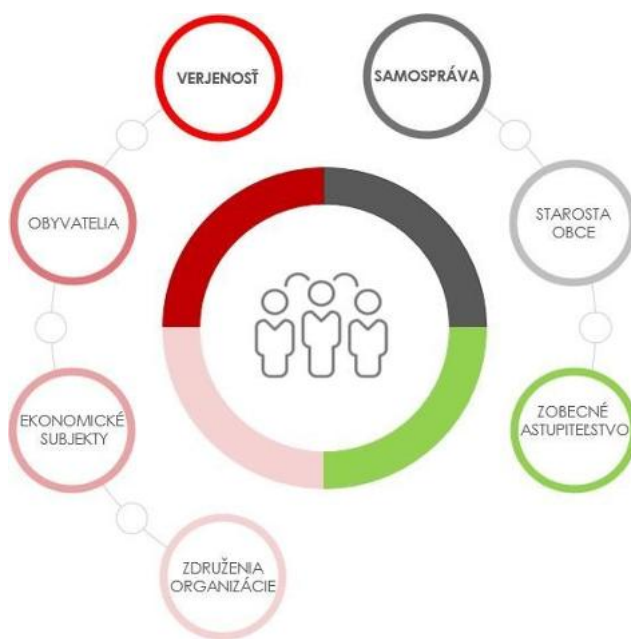

Schéma 1 účastníci podieľajúci sa na tvorbe PHRSR

VEREJNOSŤ:

Obyvatelia obce s trvalým bydliskom v obci – vyjadrujú svoje pripomienky, nápady a návrhy na zvýšenie úrovne kvality života v obci a sú zastúpení v pracovnej skupine

Ekonomické subjekty – podnikatelia a živnostníci so sídlom v obci – podávajú nápady a návrhy na podporu podnikateľov, môžu poskytovať príspevky a dary finančného charakteru, sú zastúpení v pracovnej skupine

Združenia a organizácie – prezentujú návrhy a požiadavky v oblasti svojich záujmov, organizujú kultúrne

a športové aktivity a zabezpečujú spoločenský a sociálny rozvoj obce.

SAMOSPRÁVA OBCE Lužany pri Topli:

Právomoci a kompetencie obce:

Kompetencie obce (t. j. právomoc a pôsobnosť obce) sú dané:

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71)
- Zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Platnou právnou úpravou SR
- Všeobecne záväznými nariadeniami na úseku samosprávnych činností (čl. 71 odst. 2 Ústavy SR.

Organizačná štruktúra obce

Súčasnú zriadenie verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Lužany pri Topli. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov, ktorí sú volení

obce na obdobie 4 rokov. Najvyšším výkonným orgánom obce je **starosta**, ktorého volia obyvatelia obce na 4 roky.

Starostom obce Lužany nad Topľou je Ing. Miroslav Čorba, opätovne zvolený v posledných voľbách.

Poslancami pre volebné obdobie 2022 – 2026 boli zvolení: Ing. Tomáš Kočiš-zástupca starostu, Marian Pavlík, Marian Gdovin, PhDr. Milan Remeta, Marek Sala

Hlavný kontrolór obce: Mgr. Anna Humeníková.

Obec má zriadené obecné komisie: Komisia finančná, komisia ochrany verejného poriadku, komisia kultúry, telovýchovy a mládeže a komisia pre ochranu verejného záujmu

Obec zabezpečuje a schvaľuje:

- *územný plán obce*
- *proces tvorby PHRSR a dohliada na proces spracovania a schvaľovania, spolupracuje s PSK a poskytuje informácie a podklady pre spracovanie PHRSR obce, podklady pre strategicko plánovací subregión Šariš ako súčasť PHaSR PSK na roky 2021- 2027*
- *komunitný plán obce,*
- *všeobecne záväzné nariadenia obce nevyhnutné na zabezpečovanie fungovania obce.*

A. ÚVOD – Základné východiská procesu tvorby a obsahu PHRSR obce Lužany pri Topli

Obec Lužany pri Topli jedna z obcí svídnického okresu má významné poslanie vo výkone samosprávy a to starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a potreby svojich obyvateľov. Tento záväzok plní pomocou procesov zberu aktuálnych dát o svojom území, mapovaní potrieb a pomocou procesov plánovania a rozumného rozhodovania tak, aby reflektoval mnohé vonkajšie faktory ovplyvňujúce rozvoj obce.

Plánovanie je základným predpokladom pre systematický a efektívny rast kvality života obyvateľov obce a preto plánovacie dokumenty sú základným nástrojom pre dosahovanie plánovaných cieľov a želaného stavu.

Obec Lužany pri Topli preto zabezpečuje tvorbu a spracovanie vlastných základných a východiskových strednodobých dokumentov a ich plnenie.

Vzhľadom na komplexnosť a previazanosť jednotlivých oblastí rozvoja je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce integrovaným a integrujúcim strednodobým strategickým SMART dokumentom, ktorý:

- je v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou obce,
- zahŕňa existujúce rozvojové sektorové stratégie obce,
- spája verejné politiky na obce tak, aby prepojí rozvoj kvality života obyvateľov, podnikateľského prostredia a prístupu občanov k rozhodovaniu inovatívnymi spôsobmi, efektívne, aktívne a vecne prepája aktérov obecného rozvoja pri procese definovania potrieb, priorit, cieľov, stratégií rozvoja obce, ale aj implementácie, riadenia a monitorovania.

Najdôležitejším aspektom PHRSR je skutočnosť, že je postavený na vecnom prístupe k riešeniu výziev a problémov rozvoja územia obce založenom na ich poznaní, objektívnom zhodnotení a hľadaní najefektívnejších a najúčinnnejších riešení s využitím najnovších poznatkov, techník a technológií.

Výsledkom a napokon aj cieľom procesu tvorby PHRSR nie je vypracovanie zoznamu investícií z verejných zdrojov, ale predovšetkým definovanie stratégie obsahujúcej integrovaný a integrujúci súbor formálnych a neformálnych nástrojov (riadiacich, organizačných, inštitucionálnych, finančných, investičných), ktorých nositeľmi sú rôzni aktéri rozvoja kraja.

„PHRSR musí tiež spĺňať základné atribúty, ktoré sú predpokladom pre jeho serióznosť a záväznosť“

1. Je v súlade so zákonom č.539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a spĺňa požiadavky na tvorbu základných dokumentov.
2. Je kľúčovým nástrojom pre implementáciu a územnú koordináciu napĺňania cieľov.
3. Je východiskovým programovacím dokumentom pre implementáciu EŠIF na obecnej úrovni pre aktuálne programovacie obdobie a vychádza z regionálnej a subregionálnej úrovni.

Pre programové obdobie 2021 -2027 bol vytvorený na úrovni PSK koncept Integrovaných územných stratégií (IÚS), ktoré sú kompaktnou súčasťou PHRSR, a tvoria jej logickú a integrálnu časť.

Tento koncept umožní obci Lužany pri Topli jednoduchší prístup k financovaniu dôležitých územných rozvojových potrieb v rámci implementácie fondov EÚ. Hlavným účelom integrovaného územného rozvoja je totiž zabezpečenie realizácie investícií v rámci viacerých špecifických cieľov Programu Slovensko tak, aby bola podporená komplementárnosť aktivít integrovanej investície a boli finančne podporené v rámci **integrovaných, nie dopytovo-orientovaných výziev**.

Ide o využití finančných zdrojov na úrovni regiónov a obcí. A to obec dosiahne vytvorením kooperujúcich sietí, partnerstiev a prepojením aktivít aktérov verejného, ale aj občianskeho a súkromného sektora dosahovaní multiplikačného efektu jednotlivých investícií na území obce a regiónu.

Ďalším konceptom uplatneným v procese tvorby PHRSR je **koncept SMART**, ktorý je postavený primárne na využívaní dát, informácií a vedomostí pre rozumné rozhodovanie, t. j. stanovenie priorit rozvoja obce a výbere najoptimálnejších a najefektívnejších nástrojov.

SMART koncept je taktiež integrujúcim prvkom v procese tvorby PHRSR, keďže zabezpečuje prepojenie:

- jednotlivých politík PSK a obcí vrátane obce Lužany pri Topli a jeho sociálno-ekonomických partnerov,
- inovatívnych prístupov na riešenie problémov definovaných v analytickej časti dokumentu,
- opatrení na lepšie spravovanie územia obce a uspokojenie potrieb všetkých obyvateľov, podnikateľov a iných subjektov naprieč vekovými a sociálnymi skupinami.

PHRSR obce je tiež postavený na SMART princípoch a pilieroch, ktoré tento rozvojový dokument rámujú :

A) Cieľové oblasti SMART konceptu definované prostredníctvom priorit:

Priorita 1 PHRSR obce

Inovatívna a konkurencieschopná regionálna ekonomika = SMART ekonomika - udržateľné, efektívne a konkurencieschopné zhodnocovanie zdrojov.

• Priorita 2 PHRSR obce

Kvalitnejšie životné podmienky obyvateľov obce = SMART komunita - rozvíjajúca sa, učiaca sa, zdravé a aktívne spoločenstvo obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov vrátane SMART spravovania/riadenia (governance).

• Priorita 3 PHRSR obce

Rozvinutá infraštruktúra a energetika v priaznivom životnom prostredí = SMART prostredie - ochrana a udržateľné využívanie zdrojov

B) Oblasť nástrojov SMART konceptu

• Priorita 4 PHRSR obce

Strategické riadenie územia a územne vyvážený rozvoj ako nástroj na implementáciu cieľových oblastí v rámci priorit 1-3 = spravovanie, legislatíva, aktéri a participácia, inovácie, koordinácia, plánovanie, investície/rozpočet.

Časti PHRSR obce Lužany pri Topli a ich obsah

PHRSR obce Lužany pri Topli je vypracovaný v súlade s „Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného SMART (inteligentného, rozumného) rozvoja (2022)“, ktorá bola schválená generálnym riaditeľom sekcie regionálneho rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a rešpektuje odporúčanú schému obsahu PHRSR.

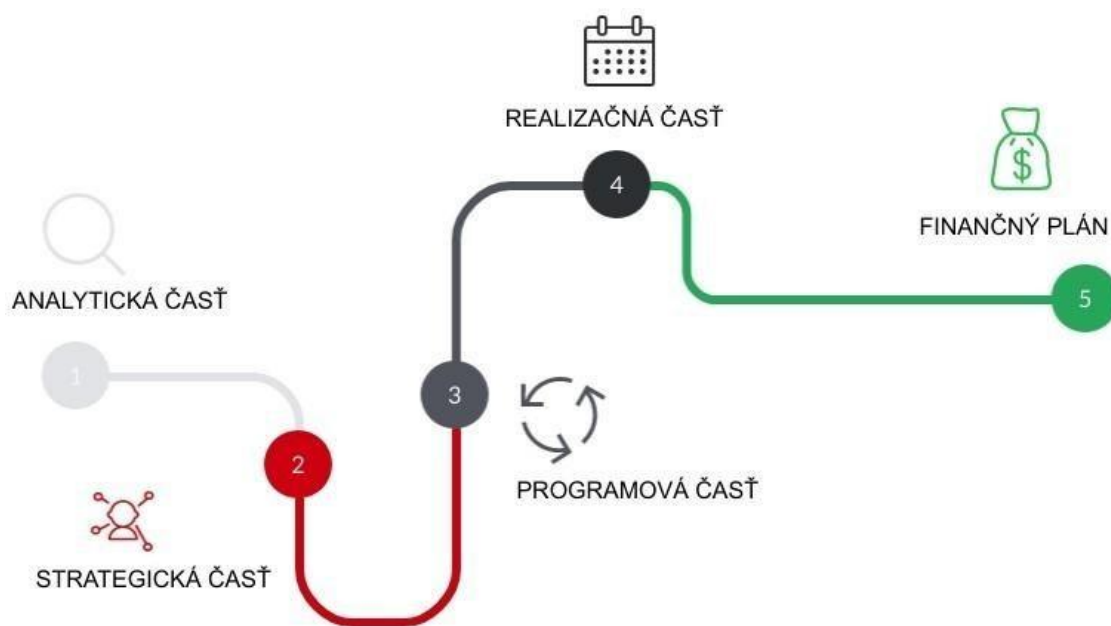
A) Úvod vysvetľuje základné, inštitucionálne a obsahové východiská procesu tvorby dokumentu, legislatívny rámec, ktorý upravuje metodiku tvorby PHRSR obce a jeho vzťah s inými strategickými dokumentmi, vysvetľuje ciele a obsah dokumentu, definuje územie, ktoré dokument rieši, vymenováva východiskové strategické dokumenty pri tvorbe PHRSR a popisuje proces tvorby PHRSR obce s partnermi v kraji.

B) Analytické východiská, resp. analytická časť popisuje objektivizovaný cielený výber údajov relevantných pre tvorbu, posúdenie a rozhodovanie o stratégii rozvoja v PHRSR, aktuálny stav a prognózy vývoja v Prešovskom kraji, identifikuje vnútorné potenciály, výzvy, limity a problémy, a to prostredníctvom SWOT analýz, stromov problémov a stromov riešení.

C-D) Rozvojová stratégia definuje víziu a hlavný cieľ, štruktúru priorít a ich väzby, systém strategických a špecifických cieľov a ich indikátorov vrátane ich zdôvodnenia a popisu.

Kapitola D obsahuje výpočet nástrojov na implementáciu stratégie, t. j. opatrenia a aktivity, rozdelenie úloh, činností zodpovedností vrátane ich naviazanosti na možné financovanie z externých zdrojov. Zároveň sumarizuje zoznam a význam socio-ekonomických partnerov v procese spracovania dokumentu i jeho implementácie a špecifikuje dopad implementácie PHRSR na rozvoj jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov.

O

OBR. č. 1: Priebeh prípravy a realizácie PHRSR obce Lužany pri Topli

Po schválení PHRSR obce Lužany pri Topli bude na dvojročnej báze spracovaný a schválený **operačný plán**, ktorý bude obsahovať plán realizácie projektov v dvoch rokoch aj s možným finančným krytím.

ČASŤ A – ANALYTICKÁ ČASŤ

A. I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE A JEJ STRUČNÝ HISTORICKÝ VÝVOJ

Obec Lužany pri Topli, sa administratívne začleňuje do okresu Svidník (NUTS 4), do Prešovského samosprávneho kraja (NUTS 3). Skladá sa z jedného katastrálneho územia a počtom 255 obyvateľov v roku 2021 a patrí medzi menšie obce v regióne. Obec susedí s katastrami obcí Kuková, Lúčka, Kračúnovce, Giraltovec a Brezov. Obec Lužany pri Topli sa nachádza na severovýchode Slovenska v regióne Horný Šariš. Vedľa obce vo východnej časti preteká rieka [Topľa](#). V susedstve obce je mesto Giraltovec, ktoré je administratívnym, ekonomickým a hospodárskym centrom južnej časti okresu Svidník.

Od polovice roku 1939 patrila obec Lužany pri Topli do roku 1960 do Giraltovskeho okresu. Od roku 1960 patrila až do roku 1996 do okresu Bardejov. Od roku 1996 po súčasnosť patrí obec do okresu Svidník.

Sociálno – ekonomické analýzy

Základná charakteristika

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	519 5612
Názov okresu	Svidník
Názov kraja	Prešovský
PSČ	087 01
Telefónne smerové číslo	054

Spádovosť obce Lužany pri Topli

Ukazovateľ	Hodnota
Sídlo matričného úradu	Giraltovec
Sídlo pracoviska daňového úradu	Svidník,
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Giraltovec
Sídlo Okresného súdu	Svidník
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchrann. zboru	Svidník
Sídlo Okresného úradu	Svidník
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo ÚPSVaR	Bardejov,
pracovisko	Giraltovec

Technická vybavenosť

Ukazovateľ	Hodnota
Pošta	nie - Giraltovce
Verejný vodovod	nie
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Internet	áno
Najbližšia zastávka vlakov vzdialenosť v km	Lipníky 8 km,

Demografia

Ukazovateľ	Hodnota	Rok 2015	Rok 2021
Počet obyvateľov		258	255
Muži		131	127
Ženy		127	128
Predproduktívny vek spolu (0-14)		17,36	13,73
Produktívny vek spolu (15 – 60)		67,17	70,59
Poproduktívny vek spolu		15,47	15,69
Počet narodených detí		4	3
Počet zomretých spolu		2	3
Celkový prírastok (úbytok) spolu		2	0

Šport

Ukazovateľ	Hodnota
Kúpalisko, umelé, alebo prírodné	nie
Ihrisko pre futbal	nie
Viacúčelové ihrisko	nie
Cyklotrasy s asfaltovým povrchom	nie
Priestor na stolný tenis	áno

Kultúra

Ukazovateľ	Hodnota
Knižnica	nie
Premietanie filmov	nie
Kultúrny dom	áno

Zdravotníctvo

Ukazovateľ**Hodnota**

<i>Lekáreň a výdajne liekov</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára stomatóloga</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára gynekológa</i>	<i>nie</i>

Životné prostredie**Ukazovateľ****Hodnota**

<i>Komunálny odpad</i>	<i>áno</i>
<i>Využívaný komunálny odpad</i>	<i>áno</i>
<i>Zneškodňovaný komunálny odpad</i>	<i>áno</i>
<i>Separovaný odpad</i>	<i>áno</i>

Vybrané služby**Ukazovateľ****Hodnota**

<i>Predajňa potravinárskeho tovaru</i>	<i>nie</i>
<i>Pohostinské zariadenie</i>	<i>nie</i>
<i>Predajňa nepotravinárskeho tovaru</i>	<i>nie</i>
<i>Predajňa stavebných materiálov</i>	<i>nie</i>
<i>Čerpacia stanica pohonných hmôt</i>	<i>nie 2 km Gíraltovce</i>
<i>Servis pre opravu a údržbu motorových vozidiel</i>	<i>áno</i>
<i>Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá</i>	<i>nie 2 km Gíraltovce</i>
<i>Reštaurácia</i>	<i>nie 1 km Kračúnovce</i>
<i>Pizzeria</i>	<i>nie 1 km Kračúnovce</i>
<i>Hotel, motel, hotel</i>	<i>áno 1 km Kračúnovce</i>
<i>Penzión ***až *</i>	<i>nie</i>
<i>Turistická ubytovňa **, *</i>	<i>nie</i>
<i>Chatová osada ****až *</i>	<i>nie</i>
<i>Kemping ***** až *</i>	<i>nie</i>
<i>Ostatné ubytovacie zariadenia (napr. ubytovanie v súkromí)</i>	<i>nie</i>
<i>Komerčná poisťovňa</i>	<i>nie – 3 km Gíraltovce</i>
<i>Pošta</i>	<i>nie – 3 km Gíraltovce</i>
<i>Bankomat</i>	<i>nie – 3 km Gíraltovce</i>
<i>Trhové miesto</i>	<i>nie</i>
<i>Banka</i>	<i>nie – 3 km Gíraltovce</i>

1.1 HISTÓRIA OBCE

Lužany pri Topli sú neveľkou šarišskou dedinou v susedstve mesta Gíraltovce. Dolinou Tople prechádzala v minulosti dôležitá obchodná cesta, a tak nie je náhoda, že v obci sa našiel poklad so striebornými mincami, ktoré sú uložené v budapeštianskom múzeu. Obec je známa jazdeckým športom. V súčasnosti

majú Lužany pri Topli okolo 255 obyvateľov, ktorí tu žijú v pokojnom vidieckom prostredí. O tom, že okolie Lužian pri Topli bolo osídlené už v praveku, svedčia mohyly východoslovenského typu objavené v chotári severovýchodne od obce z obdobia eneolitu. Ide o tzv. východoslovenské mohyly, mohutné hroby, do ktorých boli pochovávaní ľudia rovnomennej kultúry.

Najstaršia zmienka o dedine Lužany pri Topli pochádza z roku 1370. Vtedy palatín kráľa Ľudovíta Veľkého potvrdil dohodu medzi komloškými zemiankami a drienovskými šľachticmi. Podľa nej zemianky Alžbeta a Katarína, dcéry Lacka, syna Jaroslava z Komloša (dnes Chmeľovca) prepustili šľachticom Abovcom z Drienova svoje veno z majetkov Marhane, Lascova a Lužian. Z tejto správy je jasné, že dedina existovala už skôr. Od roku 1370 teda dedina patrila šľachticom z Drienova, neskôr šľachticom zo Sečoviec a Šemše. V najstarších písomných pamiatkach sa dedina vyskytuje pod názvom Longh. Je to dôkaz toho, že Lužany založili poľskí prisťahovalci, prípadne prvý tunajší dedičný richtár bol Poliakom, pretože z jazykovedného hľadiska je tento názov s nosovkou prejavom poľštiny, vyjadril lužný ráz miesta, kde dedina vznikla. Slovenské názvy Lužany, Lužanka poznáme už z 15. storočia (napríklad z roku 1427 alebo 1449), ale aj z neskoršieho obdobia. Podľa daňových záznamov z roku 1427 boli Lužany pri Topli stredne veľkou dedinou.

V roku 1600 tu stálo len 10 poddanských domov a pravdepodobne aj vodný mlyn. Podľa súpisu z roku 1712 bolo v Lužanoch len 9 poddanských domácností. Roku 1786 tu v 30 domoch žilo 213 obyvateľov.

Do roku 1828 sa počet domov iba nepatrne zvýšil. Obec s 32 domami mala 244 obyvateľov. Šesť mužov z obce sa zúčastnilo bojov v revolučných rokoch 1848/49, kde jedným z veliteľov bol i Aristid Dessewffy generál z neďalekej obce Marhaň ako potomok starého šľachtického rodu (1802-1849) z marhaňského kaštieľa. Ako jediný šľachtický veliteľ nebol popravený obesením, ale bol v Arade zastrelený a po roku z hromadného rodu pozostatky boli prevezené do rodinnej hrobky v obci Marhaň.

V druhej polovici 19. storočia sa z obce pre zlé hospodárske pomery veľa ľudí vysťahovalo do zámoria. V roku 1921 tu bolo 152 obyvateľov, o dvadsať rokov neskôr už 240 obyvateľov.

V druhej polovici 20. storočia otvorili v obci základnú a tiež materskú školu. Škola a škôlka boli však zrušené v roku 1975.

1. 2 SYMBOLY OBCE Lužany pri Topli

Erb obce

V zelenom štíte nad strieborným zvlneným brvnom zlatý snop bezostných klasov, obopätý strieborným kosákom so zlatou ľavošikmou rukoväťou.

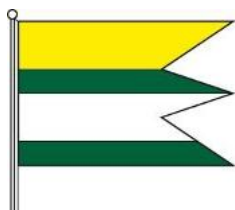
Erb obce bol prijatý uznesením obecného zastupiteľstva dňa 14. januára 2006, č. OZ – 1/2006 a je zapísaný v heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou L – 179/2006. Všeobecná poľnohospodárska symbolika viacerých východoslovenských obcí zo 40. rokov 19. storočia, doplnená o hovoriaci symbol rieky Topľa.

Autormi erbu sú Peter Kónya, Leon Sokolovský a Sergej Pančák.

Vlajka obce

Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (2/6), zelenej (1/6) bielej (2/6) a bielej (1/6). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zastrehami, siahajúcimi do tretiny jej listu.

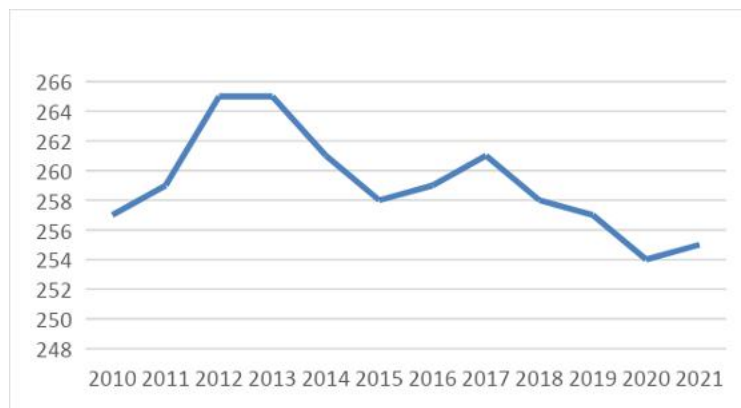

2. OBYVATELSTVO

2. 1 Vývoj počtu obyvateľov

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvateľov	257	259	265	265	261	258	259	261	258	257	254	255

Tabuľka 2 Vývoj počtu obyvateľov (ŠÚSR, 2021)

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov (ŠÚSR, 2021)

Prirodzený pohyb obyvateľstva:

Ukazovateľ prirodzený pohyb obyvateľstva je vyjadrený prostredníctvom hlavných populačných procesov, ktorými sú pôrodnosť (natalita) a úmrtnosť (mortalita).

Prirodzený pohyb vyjadruje rozdiel počtu živonarodených a zomretých. V obci Lužany pri Topli od roku 2010 do roku 2018 sledujeme v priemere prirodzený prírastok obyvateľstva, a teda, že počet narodených prevyšoval počet zomrelých okrem rokov 2013, 2014, 2019 a 2020. **Prirodzený prírastok dosahoval kladné hodnoty z dôvodov pripravenosti pozemkov a IBV.** Na udržanie kladných hodnôt prirodzeného prírastku by sa mala obec zamerať na vytvorenie podmienok pre mladé rodiny a zabezpečiť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na vzdelávanie.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení	2	1	3	1	2	4	1	4	2	2	2	3
Zomrelí	0	1	1	2	4	2	1	1	1	5	3	3
Prirodzený prírastok/úbytok	2	0	2	-1	-2	2	0	3	1	-3	-1	0

Tabuľka 3 Prirodzený pohyb obyvateľstva (ŠÚS Migračný pohyb obyvateľstva):

Okrem prirodzeného pohybu má významný vplyv na vývoj počtu obyvateľov aj migračný pohyb obyvateľstva. Migračným pohybom rozumieme migráciu a emigráciu, resp. prisťahovanie a vysťahovanie). Migračné saldo predstavuje rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi. **V rokoch 2010 do roku 2011 a od roku 2018 do roku 2021 bolo migračné saldo v obci Lužany pri Topli záporné, teda z obce viac ľudí odchádzalo.** V roku 2013 bol počet prisťahovaných najvyšší. Veľké rozdiely však neboli zaznamenané. Pre udržanie migračného salda v kladnej hodnote je potrebné vytvoriť podmienky pre výstavbu rodinných a bytových domov a nájomných bytov a zabezpečiť dostatočnú kapacitu občianskej vybavenosti.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prisťahovaní	2	1	9	6	1	6	3	2	2	2	1	8
Vysťahovaní	5	4	5	5	7	9	1	1	6	0	3	1

Migračné saldo	-3	-3	4	1	-6	-3	2	1	-4	2	-2	7
----------------	----	----	---	---	----	----	---	---	----	---	----	---

Tabuľka 4 Migračný pohyb obyvateľstva (ŠÚSR, 2021)

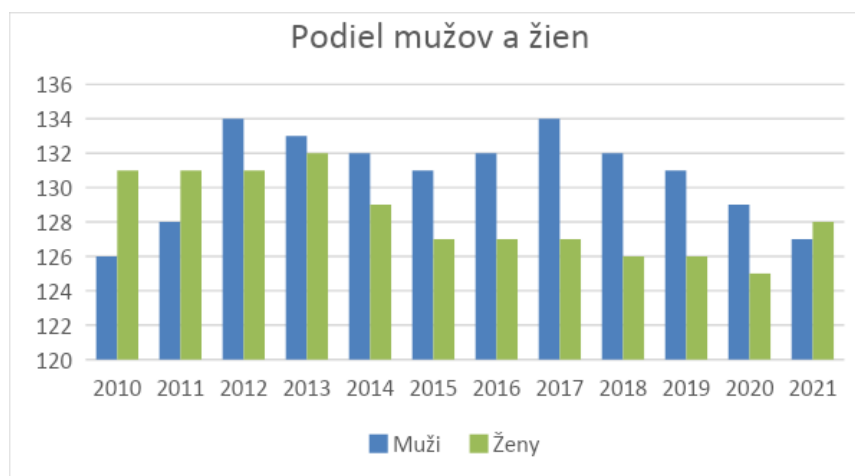
2.2 ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

V obci Lužany pri Topli prevažuje počet mužov nad počtom žien počas sledovaného obdobia do roku 2021, okrem rokov 2010 a 2011.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
muži	126	128	134	133	132	131	132	134	132	131	129	127
ženy	131	131	131	132	129	127	127	127	126	126	125	128

Tabuľka 6 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia (ŠÚSR, 2021)

Graf 2 Vývoj obyvateľstva podľa pohlavia (ŠÚSR 2021)

Prevalu mužského pohlavia nad ženským dokazuje aj index vyjadrujúci koľko mužov pripadá na 1000 žien v danej populácii. V obci Lužany pri Topli (v sledovanom období –od r.2010 a 2011 dosahuje index mužov hodnoty nižšie ako 1000, a teda ženské pohlavie počtom prevyšuje mužské, no v ostatných rokoch sa situácia zmenila v prospech mužov okrem roku 2021

Štruktúra obyvateľstva podľa veku v obci Lužany pri Topli má od roku 2015 nepriaznivý vývoj pretože **predproduktívna zložka obyvateľstva (0-14 rokov) sa znižuje od poproduktívnu zložku (muži 60, ženy 55 a viac)** a počet obyvateľstvo starne. Počet obyvateľov v poproduktívnom veku mierne stúpa, počet obyvateľov v predproduktívnom veku v menšej miere klesá. Nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku znamená, že by sa malo v obci zvyšovať ovedomie o starostlivosti o týchto obyvateľov.

Produktívna zložka obyvateľstva každoročne má jemne klesajúci trend.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
predproduktívny vek v %	17,12	16,6	17,74	17,36	16,09	15,89	14,67	14,18	13,18	12,84	12,99	13,73
produktívny vek v %	69,26	69,5	66,79	67,17	67,82	67,83	69,11	68,58	68,99	69,65	69,29	70,59
poproduktívny vek v %	13,62	13,9	15,47	15,47	16,09	16,28	16,22	17,24	17,83	17,51	17,72	15,69

Tabuľka č. 8: Vývoj obyvateľstva podľa veku

Národnosť	Slovenská	Česká
Počet obyvateľov	246	2
% obyvateľov	99,19	0,81

Tabuľka 9 Národnostná štruktúra obyvateľstva (SODB, 2021)

Náboženské vyznanie v obci	Rímskokatolícka cirkev	Evanjelická cirkev	Gréckokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	bez náboženského vyznania
Počet obyvateľov	66	162	10	1	9

Tabuľka č. 10 Počty obyvateľov podľa vierovyznania (SODB 2021)

Religiózna štruktúra

Z hľadiska religiozity je obyvateľstvo obce Lužany pri Topli prevažne evanjelického a rímskokatolíckeho vierovyznania. Kostoly sa nachádzajú v susednej obci Kalnište.

Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva analyzuje obyvateľstvo z pohľad najvyššieho dosiahnutého vzdelania. V obci Lužany pri Topli prevláda obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou a so stredným odborným vzdelaním bez maturity. Dostatočné zastúpenie majú tiež obyvatelia

s vysokoškolským vzdelaním. Objem kategórie obyvateľstva so základným vzdelaním patrí tiež vyšším ako bez ukončenia osôb vo veku 0-14 rokov. Môžeme skonštatovať, že obec Lužany pri Topli má obyvateľstvo s patričným vzdelaním. Vplyv na vzdelanostnú úroveň je, že v obci nežije rómska komunita.

Vzdelanie	Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	Základné vzdelanie	Stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	Vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie	Bez školského vzdelania- osoby vo veku 15 rokov a viac	Nezistené
Počet obyvateľov	22	46	58	65	15	39	0	2
Počet obyvateľov v %	9,27	18,55	23,39	26,21	6,05	15,73	0,00	0,81

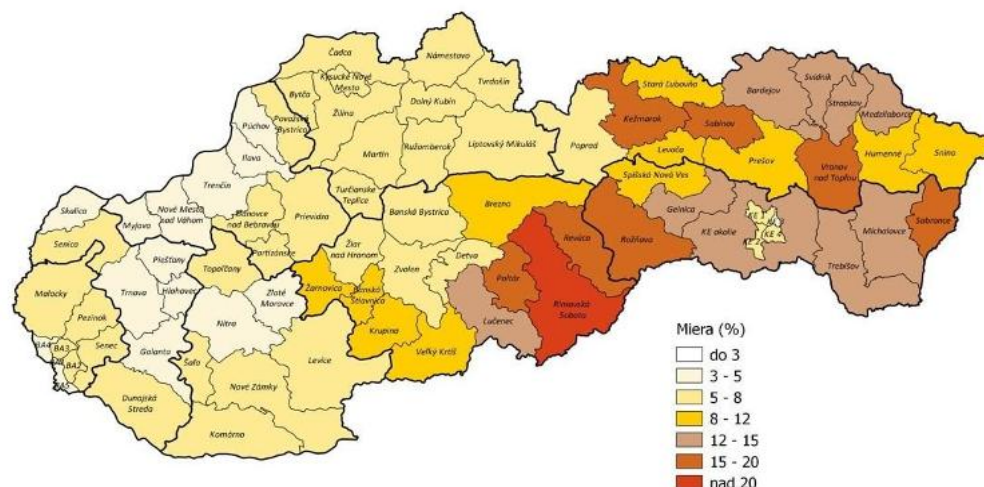
Tabuľka 11 Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania (ŠÚSR, 2021)

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Na základe údajov o ekonomickej aktivite vyplývajúcej zo SODB 2011, v čase sčítania žilo v Lužanoch pri Topli 104 ekonomicky aktívnych obyvateľov a 11 pracujúcich dôchodcov. Nezamestnaných bolo len 9 obyvateľov, strednú alebo vysokú školu navštevovalo 24 obyvateľov. Dôchodcov bolo v danom roku 50.

Druh ekonomickej aktivity	Počet osôb
Pracujúci (okrem dôchodcov)	104
Pracujúci dôchodcovia	11
Osoby na materskej dovolenke	0
Osoby na rodičovskej dovolenke	0
Nezamestnaní	9
Žiaci stredných škôl	11
Študenti vysokých škôl	13
Osoby v domácnosti	15
Dôchodcovia	50
Žiaci základnej školy	20
Deti do začatia povinnej školskej dochádzky	15
iné	0
Nezistené	0

Tabuľka 12 Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity (SODB, 2021)

Nezamestnanosť má výrazný vplyv na rozvoj každej lokality, predovšetkým prostredníctvom kúpnej sily obyvateľstva na jednej strane a celkovej atraktivity prostredia na druhej strane. Obec Lužany pri Topli spadá pod NUTS Svidník, kde ku dňu 31.12.2021 bola zaznamenaná miera evidovanej nezamestnanosti 12,50%.

Na mape obrázok č.2) možno pozorovať mieru evidovanej nezamestnanosti v rámci okresov SR Svidník sa radí k NUTS IV do skupiny okresov s vyššou mierou nezamestnanosti. Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie predstavuje 2286 obyvateľov NUTS Svidník. Miera priemernej evidovanej nezamestnanosti v rámci Slovenska predstavuje k tomuto dátumu 7,81%. (ÚPSVaR, 2021)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stav UoZ ku koncu mesiaca	258	259	261	258	257	254	255
Miera evidovanej nezamestnanosti v %	8,52 %	8,11 %	8,43 %	8,52%	7,78 %	7,51 %	7,06 %

Tabuľka č. 13 Vývoj nezamestnanosti v obci Lužany pri Topli (ŠÚSR 2021)

Domový a bytový fond

Obec Lužany pri Topli je charakteristická typickou vidieckou zástavbou. . .
Nachádza sa tu 72 domov z toho

69 tvoria rodinné domy.

V obci nie sú vybudované bytové domy. Niekoľko domov je neobývaných z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu. Najviac domov bolo podľa údajov ŠÚ SR (r.2011) postavených v rokoch 1960 až 1990 a od roku 2000 sa intenzita novej výstavby rapídne znížila, no v posledných rokoch sa výstavba rodinných domov opäť zvyšuje. V roku 2017 bol postavený jeden nájomný dom. Najviac bytov je v súkromnom vlastníctve fyzických osôb počte 61. Obec nemá spracovaný územný plán obce a v obci neboli

tiež vykonané malé pozemkové úpravy. Zabezpečenie uvedených noriem vytvori priestor pre rozsiahlejšiu výstavbu nájomných a rodinných domov.

Domy podľa typu	Počet
Obývané	72
z toho :	69
rodinné domy	
Fiktívny objekt	2
Ostatné budovy na bývanie	1

Domy podľa formy vlastníctva	Počet
Fyzická osoba	61
Kombinácia vlastníkov	3
Nezistený	8

Tabuľka 14 Domy podľa typu a formy vlastníctva (ŠÚSR, 2021)

3. INFRAŠTRUKTÚRA

Elektrická energia

V obci nie sú iné zdroje energie – vodné ani veterné, či ďalšie alternatívy. Dodávku a rozvod elektrickej energie zabezpečuje Východoslovenská energetika, a.s. Prešov – nutnosť posilniť a rozšíriť o intravilán.

Plynofikácia

Obec Lužany je od roku 1998 plynofikovaná, napojená na rozvody SPP, a. s., závod Košice

Vodovod

Verejný vodovod obec nemá. Občania tak využívajú zásobovanie vodou z vŕtaných a kopaných studní, kde kvalita vody je nevyhovujúca – obsah mangánu, železa a dusičnanov. Zásobovanie vodou by sa malo riešiť v rámci východoslovenskej vodárenskej sústavy a to to z trasy Giraltovce – Marhaň- Bardejov, ako skupinový vodovod z uvedenej sústavy do obce Lužany a obce Kalnište.

Kanalizácia

Systém likvidácie odpadových vôd je súčasnosti vyriešený. Od roku 1996 je v obci funkčná kanalizačná sieť s čističkou odpadových vôd. Táto bola v súčasnosti zrušená a kanalizačné potrubie je napojené na tlakové potrubie do čistiarne odpadových vôd v Giraltovciach.

Odpadové hospodárstvo

Obec nemá významného producenta komunálneho odpadu. Program odpadového hospodárstva vytvorila spoločnosť KOSIT, s. R. O., Košice s obcou Lužany pri Topli. Program by mal znížiť náklady spojené s vývozom a uložením tuhého komunálneho odpadu, pretože firma je prevádzkovateľom centrálnej skládky. Zapojením sa obce do komplexného separovaného zberu sa využijú druhotné suroviny a znížia náklady na získavanie nových surovín na výrobu nových výrobkov.

V súčasnosti obyvatelia triedia sklo, plasty, autobatérie, bielu techniku, bioodpad, žiarivky atď. Odvoz tuhého komunálneho odpadu zabezpečuje tiež firma KOSIT Košice. Pri obci je zriadené šrotovisko na zber železného šrotu a farebných kovov.

Telekomunikácie a internet

Stav telefónnej siete je dostačujúci. Územie obce je pokryté signálmi mobilných operátorov Orange, a.s., T-Com a O2 vo vyhovujúcom stave. Káblová televízia v obci nie je zavedená. Internetové pripojenie objektov obce a obyvateľov v domácnostiach je formou DSL telekomunikačným pripojením.

4. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

PREDŠKOLSKÉ A ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

V Lužanoch pro Topli sa nenachádzajú školské zariadenia. Deti predškolského veku navštevujú materskú školu v susednej obci Kalnište. Základnú školu I. a II. stupňa navštevujú v obci Kračúnovce a Giraltovce a to Súkromnú odbornú školu, alebo Spojenú odbornú školu. Základná škola I. stupňa v susednej obci Kalnište tiež nie je v prevádzke pre nízky počet žiakov.

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

V rámci občianskej vybavenosti v obci sa zdravotné strediská, ktoré poskytujú zdravotnú starostlivosť obyvateľom nenachádzajú vrátane lekárne. Pacienti vyhľadávajú lekársku pomoc na Poliklinike Jozepfa Goldberghera v Giraltovciah a v Nemocnici Arm. Generála Ludvika Svobodu vo Svidníku a nemocnicu s poliklinikou sv. Jakuba v Bardejov a v ďalších odborných ambulanciách v areáli uvedenej nemocnice. V obci nie je v súčasnosti žiadne centrum sociálnych služieb. Obyvatelia postproduktívneho veku navštevujú denný stacionár v obci Chmelov, kde sú dopravovaný prevádzkovateľom denného stacionára.

ŠPORT

Obec sa stála známa tradičnými jazdeckými pretekmi, ktoré v súčasnom období sa presunuli do Parku Mieru v Giraltovciah.. Spolkový život v obci má dlhodobú tradíciu. V súčasnosti v obci pôsobí aktívne dobrovoľný hasičský zbor. Lužany pri Topli veľmi aktívne sa zapája do súťaží i stolnotenisový oddiel.

OCHRANA MAJETKU

Ochranu majetku zabezpečuje Dobrovoľný hasičský zbor v obci a okolité obce podľa závažnosti mimoriadnej udalosti a najmä požiar na stanica Giraltovce. Členovia DHZ sa zúčastňujú i pravidelných súťaží.

Obr. 1 Súťaž požiarnikov v obci Lužany pri Topli

KULTÚRA

V roku 1979 bol v obci vybudovaný nový kultúrny dom, ktorý poskytuje vhodné podmienky na kultúrne a spoločenské podujatia, športové podujatia, jubilejné oslavy, svatby a kary. K pamätihodnostiam obce patrí i zvonica.

VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY

Obec každoročne organizuje rôzne kultúrno spoločenské podujatia. Sú to podujatia, ktoré oživujú kultúru

tradície obce a športové podujatia – stolný tenis. Na tieto podujatia obec využíva obecný kultúrny dom s tanečnou sálou.

OSTATNÉ SLUŽBY

Služby pre obyvateľov obce poskytujú:

Obecný úrad v obci Lužany pri Topli nezamestnáva administratívnych pracovníkov. Účtovnícke a podobné služby vykonáva Spoločná úradovňa v Gíraltovciach na MsÚ.

- Matričný úrad na MsÚ Gíraltovce
- Požiarna zbrojnica v obci a meste Gíraltovce a v obci Kračúnovce
- Pošta – poskytuje poštové služby v Gíraltovciach
- 3 stavebniny v Gíraltovciach
- 1 autoservis Kračúnovciach a 5 v Gíraltovciach
- 3 prevádzky potravín v obci Kračúnovce a jedna v susednej obci Kalnište
- 1 pohostinstvo
- 2 reštaurácie v obci Kračúnovce
- 1 cukráreň v obci Kračúnovce
- 1 pizzéria v obci Kračúnovce
- Ubytovacie služby v obci Kračúnovce a v meste Gíraltovce
- Predajne textilu v meste Gíraltovce

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov, v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonávajú politiku zamestnanosti.

ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Bardejove (s detašovaným pracoviskom vo Svidníku a s vysunutým pracoviskom v Gíraltovciach) pri vytváraní

dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobu nezamestnaných.

Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP podporuje predovšetkým vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva troch nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

5. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA

Podnikateľské subjekty v obci

Obec Lužany pri Topli sa nachádza v blízkosti mesta Giraltovce, ktoré je od obce vzdialené 4 km. Pred rokom 1989 sa v meste Giraltovce nachádzali výrobné podniky ako napríklad Kožiarske závody, poľnohospodárske družstvo a iné prevádzky, ktoré poskytovali zamestnanie obyvateľom zo širokého okolia preto sa v samotnej obci nezriadila žiadna väčšia prevádzka, ktorá by bola schopná zamestnať obyvateľov obce.

Názov podniku	Zameranie
<u>Karem stav s.r.o., Lužany 12</u> IČO: 474695528	Výstavba obytných a neobytných budov i. n
<u>MVDr. Ján Cigan - JMC-</u> IČO: 17273897	Veľkoobchod so živými zvieratami
<u>Peter Sulinský PPMB, Lužany 60</u> IČO: 46535221	Ostatné stavebné, kompletizačné a dokončovacie práce.
MTJK, s. r. o., Lužany 50, IČO: 46708278	Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
Miroslav Čižmár – OPAS, Lužany 29, IČO: 33967571	Výroba kufrov, kabeliek a podobných výrobkov, sediel a popruhov

Tabuľka 15 Zoznam právnických subjektov v obci Lužany pri Topli (Interná evidencia,

5.1 ROZPOČET A HOSPODÁRENIE OBCE

Rozpočet obce Lužany nad Topľou bol na rok 2021 zostavený podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet za rok 2020 bol **85 846,00 €**. V roku 2020 boli celkové

príjmy obce vo výške 85 849,04 € a výdavky v hodnote 85 6543,84 €.

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-----	------	------	------	------	------	------

Príjmy	62 398,73	108 191,57	78 892,22	117 093,97	106 564,39	85 849,04
Výdavky	44 565,78	100 090,96	73 380,58	107 984,41	100 129,95	85 543,84

Tabuľka 17 Prehľad príjmov a výdavkov obce (Interná evidencia, 2020)

	Schválený rozpočet na 2020 (v EUR)	Rozpočet 2020 po zmenách (v EUR)		Schválený rozpočet na 2020 (v EUR)	Rozpočet 2020 po zmenách (v EUR)
Príjmy celkom	103 087	85 846	Výdavky celkom	103 087	85 846
Bežné príjmy	88 587	77 876	Bežné výdavky	80 421	72 257
Kapitálové príjmy	0	2	Kapitálové výdavky	20 146	9 069
Príjmové finančné operácie	14 500	7 968	Výdavkové finančné operácie	2 520	4 520

18

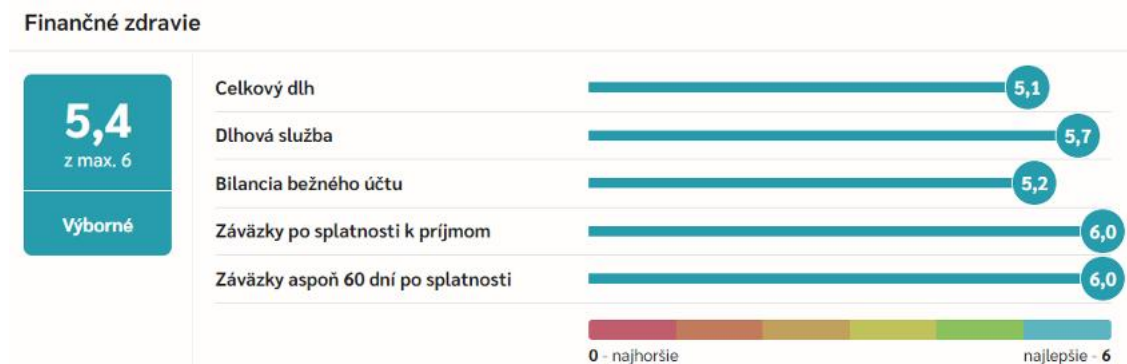
Rozpočet obce k 31.12.2020 (Interná evidencia 2020)

Najvyššie príjmy dosahovala obec v roku 2018, kedy dosahovali výšku až 117 093,97 €. V tomto roku mala obec aj najvyššie výdavky. Naopak, najnižšie príjmy mala obec v roku 2015, a to vo výške 62 398,73 €. Od roku 2015 daňové príjmy obce stúpali.

	2015	2016	2017	2018	2019
Prevod podielu dane z príjmov fyzických osôb	40 565	45 576,51	48 001 49	53 086,97	58 876,40
Podiel na dani z nehnuteľností – z pozemkov	3 343,06	3 364,54	3 399,60	3 355,92	3 318,19

Podiel na dani z nehnuteľností – zo stavieb	722,19	682,74	944,96	916,59	898,30
Podiel na dani z nehnuteľností – z bytov a NP					
Daň za psa	140	140	144	136	128
Daň za užívanie verejného priestranstva					
Podiel na poplatku za komunálny odpad	2 102,95	2 109,50	2 367,30	2 283,85	2 901,46
Daňové príjmy spolu	46 873,20	51 873,29	54 857,35	59 779,33	66 122,35

Portál INEKO, ktorý hodnotí finančné zdravie obcí hodnotí hospodárenie obce hodnotou z maximálnej hodnoty 6, čo predstavuje výborné finančné hodnotenie obce.

6. EX-POST HODNOTENIE REALIZÁCIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR A PLNENIA PHSR 2015 - 2020

Hodnotenie projektových zámerov definovaných v PHSR za predchádzajúce programové obdobie:

P. č.	Názov zámeru	Zrealizovaný (áno/nie)
1	Rekonštrukcia interierov kultúrnosprávnej budovy	Nie

2	Vybudovanie viacúčelového ihriska	Áno
3	Skvalitnenie marketingových aktivít obce	Nie
4	Rekonštrukcia miestnych komunikačných vrátane úprav dažďovej kanalizácie	Nie
5	Rekonštrukcia lávky pre peších ponad rieku Topľu	Nie
6	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Áno
7	Zriadenie kamerového systému na vybraných miestach	
8	Zabezpečiť obec zásobovaním pitnou vodou, výstavba obecného vodovodu	Nie
9	Napojenie verejnej kanalizácie na ČOV Gíraltovce	Áno
10	Výstavba a revitalizácie verejných priestranstiev a oddychových zón	Nie
11		

Tabuľka 20 Hodnotenie projektových zámerov za predchádzajúce programové obdobi

Počas programového obdobia 2015-2020 sa obec Lužany pri Topli uchádzala o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (NFP) celkovo v projektoch, z čoho bolo úspešných. Bližšia špecifikácia projektov – ich názov, rok podania žiadosti, žiadateľ, poskytovateľ NFP, ako aj informácia o úspešnosti žiadateľa je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Pora dové číslo	Rok	Názov projektu	Žiadateľ	Poskytovateľ	Úspešnosť	Realizácia
1.	2017	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	Obec Lužany pri Topli	Ministerstvo vnútra SR	Úspešne ukončené	2018
2.	2019	WIFI pre Teba	Obec Lužana pri Topli	Ministerstvo dopravy a výstavby	Úspešne ukončené	2019
3.	2019	Výstavba oddychovej zóny	Obec Lužany pri Topli	Úrad vlády SR	Úspešne ukončené	2019
4.	2020	Výmena okien a dverí na objekte KSB	Obec Lužany pri Topli	Úrad vlády SR + vlastný rozpočet	Úspešne ukončené	2020
5.	2020	Výstavba multifunkčného ihriska	Obec Lužany pri Topli	PRV MAS Topoľa + vlastný rozpočet	Úspešne ukončené	2021

A II ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

7. POLOHA

Obec leží 2 km od hlavnej dopravnej tepny v lokalite – medzinárodnej cesty I. triedy č. 1/73 v smere Prešov – Giraltovec – Svidník – hraničný prechod slovensko-poľský na Dukle. Pôvodne v obci končila odbočka komunikácie 1/73, cesta III. triedy.

Spomínaná komunikácia od cesty 1/73 je v správe Prešovského samosprávneho kraja. Údržbu vykonáva Údržba miestnych komunikácií PSK.

Miestne komunikácie pokrývajú obec v sieti s dĺžkou 2,5 km.

Obec je vzdialená od Giraltovec 3 km, od Prešova 25 km, od Bardejova 29 km a od Svidníka 30.

8. DOPRAVA A DOSTUPNOSŤ ÚZEMIA

8.1 Automobilová doprava

Nedaleko obce Lužany pri Topli prechádza cez obec Kračúnovce cesta 1/73 – cestná sieť základného radu 1/73 Svidník – Prešov s napojením na diaľnicu D1 pri Prešove ktorou v roku 2010 za 24 hod. prechádzalo po tejto ceste 8 370 vozidiel. V súčasnosti prechádza cez uvedenú cestu obcou Kračúnovce 14 380 vozidiel. Obec Lužany pri Topli má veľmi dobrú napojenosť na cesty II a III. Triedy do okresných miest Bardejov, Stropkov, Hanušovce, Vranov a do strediska Domaša. Čiže bodom napojenia je križovatka na začiatku východnej časti obce Kračúnovce – Giraltovec je z cesty 1/73 odbočka na cestu II. triedy č. 556 Hanušovce nad Topľou, vľavo po 150 m odbočka cestou III. triedy č. 556005 smerom do Bardejova na konci Giraltovec za časťou Francovce odbočka cesty II. triedy č. 556 na Domašu a Stropkov. Popri obci prechádza aj účelová komunikácia do obce Brezov po upravenej lávke ponad Topľu. Priamo z obce Lužany pri Topli je aj lávka pre peších s napojením mesta Giraltovec. Po vybudovaní rýchlostnej cesty R4, ktorá bude prechádzať mostnými konštrukciami popri obci Lužany bude možné sa na R4 napojiť mimoúrovňovou križovarkou pri obci Kuková 3 km, alebo obec Fijaš 4 km.

8.1 Železničná doprava

Katastrálnym územím obce Lužany pri Topli neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšie železničné spojenie je v obci Lipníky vzdialené 8 km.

8.2 Ďalšie typy dopravy

NÁKLADNÁ AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

Cesty III. triedy nevyhovujú nákladnej automobilovej doprave. Komunikácie môžu byť využívané len pre dojazd, alebo odjazd nákladných áut s tovarom.

8.3 CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Na cyklistickú dopravu je spracovaná projektová dokumentácia prepájajúca obec Kračúnovce s mestom Giraltovec súbežne s cestou 1/73 a na ďalšie úseky prepájajúce kostrovú sieť PSK. Na križovatke v obci Kračúnovce sa napojí na cyklotrasu Giraltovec – Kuková – Dukovce s napojením sa na kostrovú sieť cez Bardejov do Poľska a napojením sa v Prešove na medzinárodnú cyklotrasu EUROVEL z Atén do Nórska.

9. PRÍRODNÉ PODMIENKY

Lužany pri Topli sú potočná rádová dedina na východnom Slovensku, v juhozápadnej časti okresu Svidník. Rozprestiera sa neďaleko mesta Giraltovce, v južnej časti Nízkyh Beskýd v Ondavskej vrchovine, v údolí rieky Topľa, odkiaľ pochádza aj časť názvu obce. Priemerná výška obce je 200 m.n.m. Celý kataster Lužian pri Topli je rovinatý a najúrodnejší v regióne. Je vhodným miestom na rastlinnú poľnohospodársku výrobu. Horniny v Lužianskom chotári sú najmä náplavovými uloženinami Tople – štrky a piesčito – hlinitá zemina.

Pred pätnástimi rokmi uplynulo 635 rokov odvtedy, čo sa spomínajú Lužany pri Topli. Bolo to v listine, ktorú potvrdil uhorský palatín na dvore kráľa Ľudovíta Veľkého. Dedinu by ste v nej našli ešte pod jej najstarším názvom Longh. Celá oblasť leží v miernom teplotnom pásme a jeho klíma patrí k teplému horskému klimatogeografickému typu. Podnebie oblasti je vnútrozemské. Priemerná ročná teplota sa pohybuje od 6 – 8 stupňov. Počet dní s teplotou nad 25°C je 50 – 80 dní. Množstvo zrážok charakterizuje územie obce ako mierne vlhké a chladnejšie. Najmenej zrážok je v zime. Snehová prikrývka trvá v priemere necelých 60 dní. Vetry prevládajú severných a južných smerov.

Obr. č. 3 Západ slnka na obcou Lužany pri Topli

10. VYUŽITIE ZEME

Poľnohospodárstvo

Pol'nohospodárske dvory sú v Lužanoch pri Topli a v Brezove a v obci pôsobí súkromne hospodáriaci roľník – chov jazdeckých koní a s tým súvisiaca rastlinná výroba. Živočišna výroba je na rozhraní chotárov – Lúčka, Lužany a Kalnište. Rastlinnú výrobu a chov dobytka zabezpečuje PPD Brezov, JMC Lužany pre vlastnú potrebu. Produkuje najmä obilniny a krmoviny na rozlohe cca 140 ha.

Lesníctvo

Kataster obce pokrýva orná pôda a pasienky v súčasnosti prerastajú do lesných porastov. Nachádzajú sa v správe PD Brezov podielnícke spoločenstvo (v legislatívnom vybavovaní), v súkromnom vlastníctve. Podielníckemu spoločenstvu patria lesy v katastri obce Kobylnice – zatiaľ v správe Štátnych lesov

Zložky využitia zeme		m ²	v %
Pol'nohospodárska pôda -spolu		287,67	88,78%
Z toho	Orná pôda	139,11	
	Vinice	0	
	Záhrady	9,41	
	Ovocné sady	0,58	
	Trvalé trávnaté porasty	138,57	
Nepol'nohospodárska pôda - spolu		36,37	11,22 %
Z toho	Lesné pozemky	0	0
	Vodné plochy	17,92	5,53
	Zastavané plochy a nádvorja	17,47	5,39
	Ostatné plochy	0,98	0,30
Celková výmera		324,04	100 %

Tabuľka 22 Využitie zeme (SODB, 2021)

Obr. č. 4 Obrázok znázorňuje vidiecky charakter obce

12. CESTOVNÝ RUCH

Podľa regionalizácie cestovného ruchu v SR je obec Lužany pri Topli súčasťou Šarišského regiónu CR. Katastrálne územie obce predstavuje územie s priaznivými podmienkami na celoročný cestovný ruch.

Obec má prírodné, ako aj umelo vytvorené predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu vo vidieckom prostredí. Poloha obce umožňuje kombinácie návštev Nízkych Beskýd na turistické vychádzky pre spoznávanie prírodných krás počas celého roka, zber lesných plodov počas letných a jesenných mesiacov. V okolí nie sú však vybudované, udržiavané ani značené turistické chodníky.

Úplne absentujú cykloturistické trasy. V roku 2020 bola spracovaná PD na napojenie obce na cyklistickú trasu Giraltovce – Kračúnovce až obec Dukovce. S napojením sa na kostrovú sieť PSK., čiastočne ich nahrádzajú cesty III. triedy. Plánovaný cykloturistický chodník, kopírujúci frekventovanú komunikáciu 1/73, by mohli využívať aj obyvatelia obce, okolité obce, staršie deti a mládež do škôl a do zamestnania v Giraltovciach.

Obec má aj výbornú polohu pre návštevy Bardejova (42 km), mesta, ktorého historické jadro je zapísané vo svetovom zozname pamiatok kultúrneho dedičstva UNESCO, Prešova s pozoruhodnou renesančnou mestskou pamiatkovou rezerváciou. Turisticky prítiažlivou v letnom období je aj vodné dielo Domaša, vhodné na plážovú rekreáciu a na rybolov.

Supraštruktúru cestovného ruchu nachádzame vo voľných ubytovacích a stravovacích kapacitách rodinných domov a domácej produkcií poľnohospodárskych plodín. Rodinné domy sú dobre vybavené po stránke technickej aj hygienickej, žiada sa zlepšiť ich estetickú stránku. Veľkým problémom je však nepripravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb vidieckeho cestovného ruchu. Zlepšenie je vo vytrvalej osvetovej a cieľavedomej vzdelávacej pôsobnosti medzi miestnymi obyvateľmi.

Ostatné doplnkové služby – obchodné, zdravotnícke, zmenárenské, požičovne, informačné, sprievodcovské čiastočne alebo úplne chýbajú. Pritom by vytvorili množstvo pracovných príležitostí pre miestne obyvateľstvo.

A. III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU

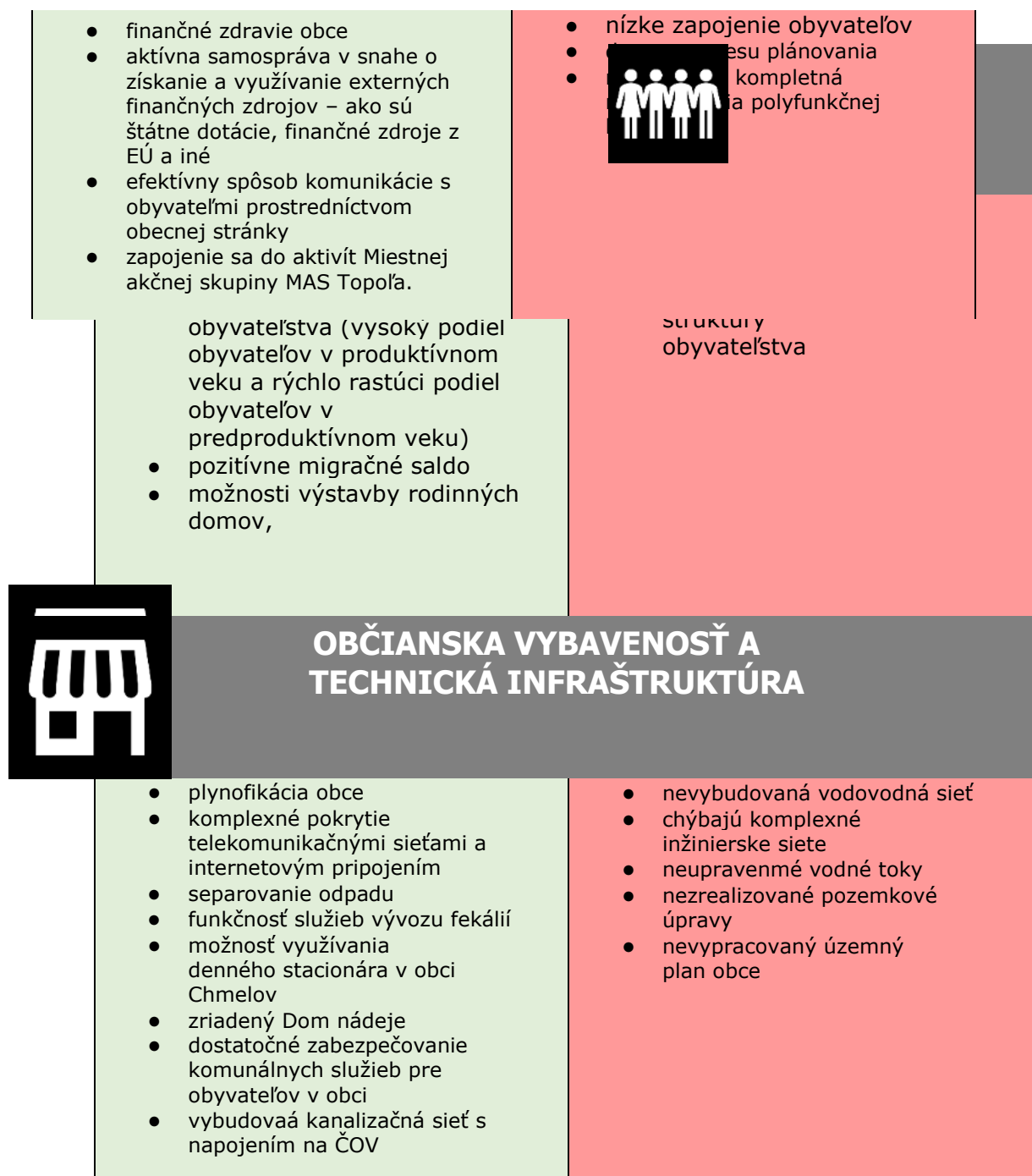
13. SWOT ANALÝZA A SYNTÉZA VÝSLEDKOV

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Opportunities, Threats) hodnotí vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia obce podľa dôležitosti. SWOT analýza tvorí základ pre spracovanie rozvojovej stratégie. Ide najmä o vzájomné porovnávanie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

Obr. č. 6 a 7 Lanová lávka s nástupnicou ponad rieku Topľu

V rámci aktivít pre pešiu turistiku bola lávka využívaná. Je potrebné venovať jej rekonštrukcii patričnú pozornosť a prepojiť chodníkmi pre peších a cyklistov mesto Giraltovce s obcou Lužany.

POLOHA A DOPRAVA

- výhodná poloha v blízkosti okresných miest a krajského mesta
- možnosť cezhraničnej spolupráce (Poľsko, Ukrajina)
- dobrá dopravná dostupnosť a cestná sieť
- vybudované parkoviská a čiastočne vybudované chodníky,

- Riziko kolízie cyklistickej a motoristickej dopravy v obci
- Absencia cyklistickej trasy a motoristickej dopravy s prepojením mesta Giraltovec a kostrovej cyklistickej siete PSK
- Zvýšená frekvencia nákladnej dopravy
- Nevybudovaná rýchlostná cesta R4
- Neuspokojivý stav obecných komunikácií, chodníkov a odvidnenia kanalizácie
- Nevyhovujúci stav lávky ponad rieku Topľu a nevybudovaný prístupový chodník k dostupnosti mesta Giraltovec

PRÍRODNÉ PODMIENKY, VYUŽITIE ÚZEMIA A CESTOVNÝ RUCH

- podiel zastavaných plôch na celkovej výmere územia
- dostupnosť a blízkosť pamiatok UNESCO, Bardejova, Bardejovských kúpeľov a drevených chrámov
- dostatočne vybudované stravovacie zariadenia potravinárskych obchodov, čerpacej stanice a autoservisov vrátane STK v meste Giraltovec v susednej obci Kračúnovce a meste Giraltovec

- dostatočne nevybudované ubytovacie zariadenia,
- nedostatočná a neefektívna propagácia regiónu,

PRÍLEŽITOSTI OHROZENIA

• vybudovanie vodovodnej siete a rekonštrukcia ČOV • príležitosť spolupráce v rámci regiónu na medzinárodnú spoluprácu • rozširovanie vhodných lokalít pre výstavbu individuálnej a bytovej výstavby, • využiť finančné prostriedky na cyklistickú dopravu a chodníka pre peších do Gíraltoviec • zvýšený záujem o voľnočasové aktivity v prírode (turistika, beh, cyklistika)rozvoj turizmu vďaka prírodnému potenciálu územia a existencii sakrálnych a historických pamiatok a kultúrnych podujatí	• zvyšovanie nezamestnanosti • nízky záujem investorov o podnikanie v území • sťahovanie obyvateľov za prácou do iných miest • presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov • zdravotná kríza a s ňou spojená hospodárska kríza • ohrozovanie a znižovanie kvality podzemných vôd nedostatočne utesnenými žumpami
---	---

14. HLAVNÉ DISPARITY A FAKTORY ROZVOJA A ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V OBCI

Identifikácia najvýznamnejších silných stránok, slabých stránok, príležitostí a ohrození vo SWOT analýze nám umožňuje identifikovať kľúčové disparity a faktory rozvoja. Hlavné faktory rozvoja je možné určiť pomocou kombinácie silných stránok a príležitostí, zatiaľ čo hlavné disparity rozvoja je možné identifikovať na základe kombinácie slabých stránok a ohrození. Poznanie hlavných faktorov, ako aj disparít rozvoja prispieva k efektívnemu zadefinovaniu vhodnej stratégie rozvoja, ktorou by sa mala obec Lužany pri Topli v nasledujúcom plánovacom období uberať.

Obec Lužany pri Topli je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva najmä v rómskej komunite.. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období dochádza k úbytku populácie v predproduktívnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EU. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EU. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9 čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34 % ekonomický aktívneho obyvateľstva.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

Prešovský kraj je územím s veľkým prírodným potenciálom, množstvom historických pamiatok, ľudovou architektúrou a folklórom. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu i na území MA

Topoľa. Obec Lužany pri Topli je situovaná v prostredí Nízkych Beskýd, ktorá je obľúbenou destináciou pre turistiku. Vzhľadom na potenciál, ktorý má toto územie sú veľké rezervy v oblasti poskytovania najmä služieb vidieckeho CR a využívaním ubytovania v súkromí a vybudovania rodinných fariem a vhodnými ponukami i rozvoj agroturistiky.

Prešovský kraj je známy ako región plný turistických atrakcií. Je to región kúpeľov s vyše 400 minerálnymi a termálnymi prameňmi. Viac ako štvrtina všetkých kultúrnych pamiatok Slovenska sa nachádza práve na území Prešovského samosprávneho kraja. Okrem národných kultúrnych pamiatok v samotnom Prešove (detailne rozpísané v Podpornom dokumente) možno spomenúť mesto Bardejov s historickým centrom zapísaným v zozname svetového dedičstva UNESCO, Spišskú Kapitulu (UNESCO), stredoveké mesto Levoča s najvyšším dreveným oltárom na svete, jedinečný mestský hrad v Kežmarku, hrad Stará Ľubovňa zo 14-teho storočia, 26 drevených kostolíkov datovaných od 15-teho storočia, unikátne Opáľové bane v Dubníku, odkiaľ pochádza najväčší opál na svete, prešovské soľné bane Solivary s technológiou zo 16. storočia, či Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

V rámci rozlohy SR má Prešovský kraj rozlohu (18,3 %). Napriek tomu, že podiel Bratislavského, Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja predstavuje súhrne iba 34,8 % podiel na území SR, v týchto krajoch žije viac ako 46 % obyvateľstva. Najhustejšie obývaným krajom SR je Bratislavský s hustotou obyvateľstva 301 obyvateľov na km² a najnižšia hustota obyvateľstva je v Banskobystrickom kraji (70 obyvateľov na km²) a Prešovskom kraji (70 obyvateľov na km²).

Z celkového počtu sídiel tvoria až 92,9 % sídla do 1 999 obyvateľov, z ktorých najmä v horských a podhorských oblastiach prevládajú malé vidiecke sídla. Štruktúra osídlenia sa vyznačuje veľkou početnosťou malých obcí, najmä v severnej a severovýchodnej polohe. Značná časť obcí (63), čo predstavuje 9,47 %, nedosahuje veľkostnú kategóriu 100 obyvateľov. 23 sídiel má štatút mesta.

Kraj sa rozprestiera v smere západ – východ. Dĺžkou 250 km približne trikrát prekonáva svoju šírku. Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km), Ukrajinou (38 km) a s tromi slovenskými kraji, Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý, s pomerne vysokými horami, z ktorých najvyššie sú Vysoké Tatry. Nachádza sa tu najvyššie položené mesto na Slovensku – 2 655 m vysoký Gerlachovský štít. Z celkovej výmery kraja 899 761 ha zaberá lesná pôda 49,1 %.

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Najcennejšie sú národné parky – Tatranský národný park, Pieninský národný park a Národný park Poloniny, v juhozápadnom cípe zasahuje do územia kraj časť Národného parku Nízke Tatry.

Vo vekovej štruktúre je pre viaceré okresy Prešovského kraja, v porovnaní s ostatnými kraji a okresmi SR typický nadpriemerný podiel obyvateľstva v predproduktívnom a v produktívnom veku. Tento jav je charakteristický najmä v okresoch s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva. V pohlavnej štruktúre obyvateľstva Prešovského kraja mierne prevládajú ženy (50,8 %).

Územie prešovského kraja je národnostne nehomogénne. Viac ako 9/10 predstavuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. Najpočetnejšími menšinami sú rusínska a ukrajinská.

Z hľadiska medzinárodnej dopravy má Prešovský kraj významnú polohu na sever – juh, ale aj východ – západ. Prechádza ním dôležitý hlavný severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa- Prešov a Poľsko – Svidník- Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska.

Čo sa týka leteckej dopravy na území regiónu je medzinárodné letisko Poprad, ktoré slúži hlavne pre región Tatier a ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú linky Slovenskej autobusovej dopravy a linky súkromných prepravcov.

Hlavné faktory rozvoja je možné určiť pomocou kombinácie silných stránok a príležitostí, zatiaľ čo hlavné disparity rozvoja je možné identifikovať na základe kombinácie slabých stránok a ohrození uvedených vo swot analýze. Poznanie

hlavných faktorov, ako aj disparít rozvoja prispieva k efektívnemu zadefinovaniu vhodnej stratégie rozvoja, ktorou by sa mala obec Lužany pri Topli v nasledujúcom plánovacom období uberať.

Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu:

a) zaostávajúce miestne hospodárstvo

Príčiny zaostávania je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

- Nízka produktivita práce v sektoroch priemyslu a služieb
- Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť, najmä v poľnohospodárstve
- Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií.

b) nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- Strategická poloha na hranici troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- Mladá pracovná sila
- Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

c) únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vyst'ahovávanie sa miestnych obyvateľov, ktoré súvisí s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkou priemernou mzdou. Preto dochádza k problémom s udrzaním kvalifikovanej pracovnej sily.

d) sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruke so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb, najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

e) znečistenie životného prostredia

Životné prostredie PSK kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Oveľa dôležitejšie je, že toto znečistenie rastie a môže ohroziť ekologickú stabilitu. Zatiaľ región Šariša, najmä okresy Bardejov a Svidník majú podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra najkvalitnejšie životné podmienky s tmavou oblohou, čo značí nanarušením ovzduším.

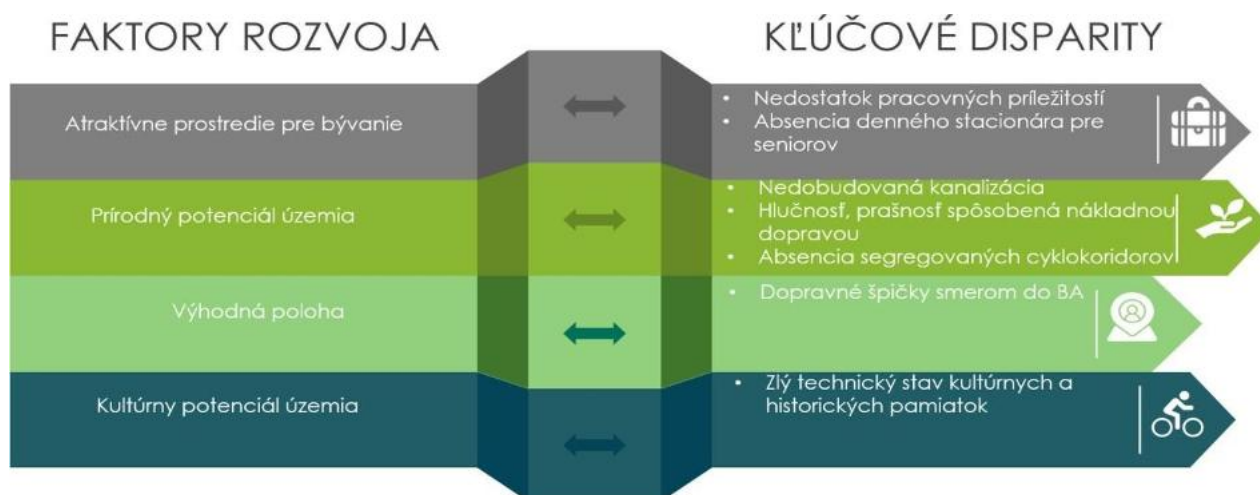

Schéma 4 Klúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

15. STEEP ANALYZA

Ďalším druhom analýzy, ktorá je často používaná v strategickom plánovaní, je tzv. STEEP analýza. Zameriava sa na komplex sociálnych, technických, ekonomických, ekologických a politických faktorov. Analyzuje tak výhradne externé prostredie, ktoré podmieňuje spôsob a metódy riadenia a plánovania v obci.

Sociálne faktory zahŕňajú predovšetkým faktory súvisiace so spôsobom života ľudí vrátane ich hodnôt, akými sú napríklad demografické faktory, úroveň vzdelania, prevažujúce hodnoty obyvateľov, štruktúra školstva a mnoho iných príbuzných faktorov.

Technické faktory predstavujú všetky faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a nových technológií a ktoré majú dopad na obec.

K ekonomickým faktorom patrí hospodársky vývoj na mikro a makro úrovni, ktorý toky financií, tovarov, informácií a energie, problematiku nezamestnanosti, platových podmienok konkurencie a ďalších faktorov s možným dopadom na rozvoj obce.

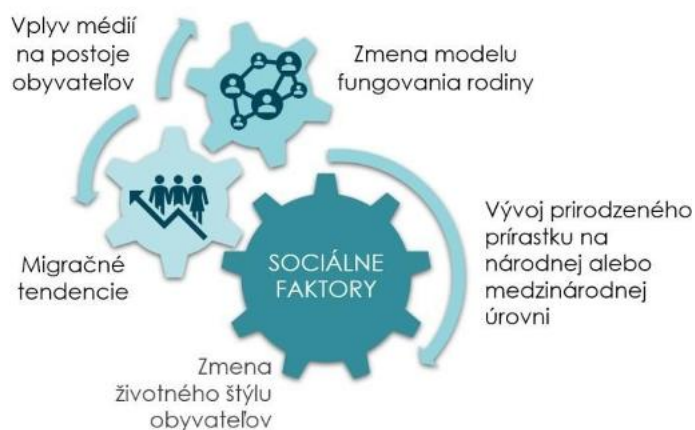
Z ekologických faktorov je dôležitý predovšetkým trvalo udržateľný rozvoj krajiny, ktorý súvisí s limitovanými zdrojmi a stále vzrastajúcimi nárokmi na ich využívanie.

Politické faktory zahŕňajú všetky faktory vyššej politickej moci od štátnej až po medzinárodnú úroveň. Tieto faktory mnohokrát tvoria právny rámec, ktorý podporuje alebo naopak môže brzdiť rozvoj. *Do STEEP analýz sú často zahrnuté aj hodnoty obyvateľstva, zamestnancov, podnikateľova rôznych zainteresovaných strán, pôsobiace v externom prostredí obce.*

EKONOMICKÉ FAKTORY

SOCIÁLNE FAKTORY

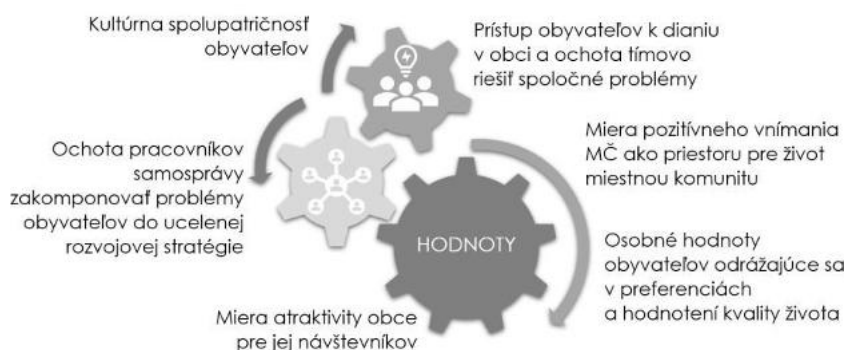
POLITICKÉ FAKTORY

EKOLOGICKÉ FAKTORY

HODNOTY

OBR. č. 11: Tabuľka vplyvu hodnôt obyvateľov na rozvoj obce naplnenie strategickej vízie obce

Obec Lužany pri Topli je súčasťou vyššieho územného celku Prešov. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Lužany pri Topli:

Poľnohospodárstvo:

- pokles pestovateľských plôch a počtu chovaných hospodárskych zvierat (hydina, ošípané, hovädzí dobytok a oviec a kôz) a dovoz lacnejších dotovaných potravín z pôvodných krajín EÚ;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárskych podnikoch na území MAS Topoľa
- zanedbané pestovanie zeleniny, zemiakov a ovocných sádov,

Priemysel:

- chýbajúce akreditácie a certifikácie s medzinárodnou platnosťou pre finančnú náročnosť majú za následok obmedzenia v ponuke výrobovinovačné a technologické zaostávanie, spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby;
- nízka ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov,

Služby:

- výrazné disparity vo vzťahu obce a okolia spôsobené nerovnomerným rozmiestnením služieb a vzdelávacích inštitúcií;
- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej konkurencie aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;
- nedostatočná podpora vedomostnej ekonomiky,

Technická infraštruktúra:

- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy a oneskorená výstavba rýchlostnej komunikácie R 4
- znižovanie rozlohy najmä pasienkov drevinami;

Sociálno – spoločenská oblasť:

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nevybudovaný obecný vodovod;
- nedostatočné investície do nájomného bývania, regenerácie bytového fondu a pomalá obnova kultúrohistorických pamiatok, čo je spôsobené nedostatkom vlastných finančných zdrojov pre spolufinancovanie rozvojových a investičných projektov;
- slabá spolupráca subjektov vo vnútri regiónu;
- nevyhovujúca miera nezamestnanosti s nevyrovnanou ponukou pracovných miest v obci
- veľký podiel obyvateľstva len s ukončeným základným vzdelaním v SR.

FAKTORY ĎALŠIEHO ROZVOJA OBCE Lužany pri Topli**V poľnohospodárstve:**

- obnova ovocných sádov, zeleniny a iných netradičných plodín dáva možnosti rozvoja bývania, kde majú najmä mladí farmári možnosť realizácie za pomoci získania nenávratných finančných prostriedkov v rámci PRV,
- kvalita pôdneho fondu v obci umožňuje pestovanie prakticky všetkých druhov ekologických potravín a živočíšnej výroby,
- rozvoj biotechnológií,

V priemysle:

- rozvinutá a rozšírená priemyselná výroba obytných buniek, drevospracujúceho priemyslu ako i tradičných výrobkov z dreva s možnosťou posilňovania exportu,

V službách:

- geopolitický polohový potenciál umožňuje priame kontakty so zahraničnými regiónmi s možnosťou zintenzívnenia a medzinárodnej spolupráce na úseku vidieckeho CR s prípravou jedál z ekologických potravín.

V technickej infraštruktúre:

- polohový potenciál obce,
- využitie biomasy a bioplynu;

V sociálno-spoločenskej infraštruktúre:

- dostupnosť vzdelávacích, sociálnych a zdravotných zariadení.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

16. VÍZIA ÚZEMIA

Vízia obce Lužany pri Topli predstavuje želaný stav obce, ktorý bude dosiahnutý realizovaním rozvojových zámerov definovaných v rozvojovej stratégii.

Hlavným cieľom strategickej vízie je poskytnúť smer pre strategické plánovanie, ako aj pre implementáciu navrhovaných opatrení. Vízia vykresľuje želanú budúcnosť obce z pohľadu – obyvateľov a tých, ktorí v obci pracujú, navštevujú ju, alebo v nej podnikajú.

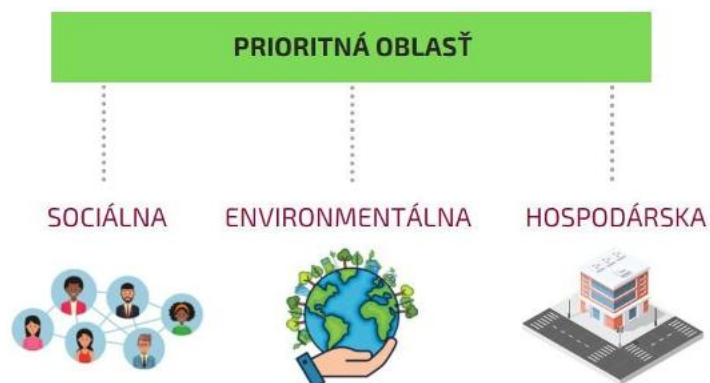
Obec Lužany pri Topli

bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie s vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou a občianskou vybavenosťou. Obec Lužany pri Topli bude svoj rozvoj prispôbovať potrebám a záujmom obyvateľov. Obec bude vybavená kvalitnou technickou a dopravnou infraštruktúrou. Obec bude svojím obyvateľom a návštevníkom poskytovať kvalitné možnosti pre šport, rekreáciu a oddych.

17. NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA OBCE

Návrh stratégie rozvoja obce Lužany pri Topli je rozdelený na 3 hlavné oblasti – Hospodársku, Sociálnu a Environmentálnu oblasť, ktoré spoločne smerujú k dosiahnutiu stanovenej vízie rozvoja. V rámci každej oblasti boli vytýčené jednotlivé strategické ciele, opatrenia a konkrétne aktivity = projektové zámery. Stanovené ciele, opatrenia a aktivity boli sformulované za účelom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia, pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky so zohľadnením prírodno-environmentálnych, sociálno-ekonomických a územno-technických podmienok v obci

STRATEGICKÁ VÍZIA

PRIORITNÁ OBLASŤ	CIEĽ	OPATRENIE
1. HOSPODÁRSKA 	Zníženie energetickej náročnosti rekonštrukciou polyfunkčnej budovy v obci	1.1 Zvýšenie energetickej účinnosti polyfunkčnej budovy zateplovacími systémami a úpravami interierov
	Zvýšenie bezpečnosti pešej a motoristickej dopravy v obci	1.2 Segregácia pešej a motoristickej dopravy v obci
	Zvýšenie bezpečnosti pešej dopravy ponad Topľu	1.3 Rekonštrukcie lanovej lávky so zvýšením jej bezpečnosti a prepojením prístupového obecných ciest a chodníkov
	Posilnenie ochrannej a estetickej kvality prostredia	1.4 Revitalizácia čelného oplatenia na obecnom cintoríne
	Zlepšenie dopravnej Infraštruktúry v obci	1.5 Posilnenie obecnej dopravnej infraštruktúry rekonštrukciou chodníkov, vodných rigolov a rekonštrukciou asfaltového povrchu komunikácie v dĺžke 1 500 m a dopr. značením

	Zosúladienie rozvojových zámerov obce s nadradenou UPD VUC	1.6 Spracovanie a schválenie územného plánu obce na obdobie 15 rokov
--	--	--

2. SOCIÁLNA 	Segregácia cyklistickej dopravy	2.1 Posilnenie dopravnej infraštruktúry v cyklistike na prepojenie vetví kostrovej siete PSK
	Posilnenie kvality priestorov pre zábavné aktivity detí	2.2 Obnova priestorov pre zábavné aktivity detí s rodičmi s detskými prvkami detského ihriska
	Posilnenie estetickej krajiny v centrálnej časti obce	2.3 Revitalizácia centrálneho verejného priestoru doplnením informačných tabúl a drobnej architektúry
3. ENVIRON- MENTÁLNA 	Zlepšenie kvality životného prostredia a zabezpečením dostatku pitnej vody	3.1 Vybudovanie komplexnej vodovodnej siete v obci a jej napojenie na vodovodnú vetvu Starina

Tabuľka č. Strategické ciele a opatrenia

ČASŤ C PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť opatrení a aktivít, ktoré budú slúžiť ako podklad pre realizačnú a finančnú časť rozvojovej stratégie na obdobie rokov 2021 až 2027. V nasledujúcich tabuľkách sa nachádzajú zoznamy konkrétnych aktivít prislúchajúcich k jednotlivým opatreniam, pričom farebné odlíšenie predstavuje prislúšnosť opatrení a aktivít k Programová časť PHRSR obce Lužany pri Topli pozostáva z definície a popisu pripravovaných cieľom definovaným v strategickej časti.

PRIORITNÁ OBLASŤ	OPATRENIA	AKTIVITY
1. HOSPODÁRSKA 	1.1 Zvýšenie energetickej účinnosti polyfunkčnej budovy zateplovacími systémami	1.1.1 Spracovanie PD a Rekonštrukcia interierov v polyfunkčnej budove a to zateplením stropu a zateplením podlahy vrátane povrchovej úpravy stropu a podlahy, kuchyne a spoločenskej miestnosti.
	1.2 Segragácia pešej a motoristickej dopravy	1.2.1 Spracovať projektovú dokumentáciu. Rekonštrukcia chodníka v obci pre peších v dĺžke 1 500 m a vybudovaním chodníka k lanovej lávke.
	1.3 Zvýšenie bezpečnosti lanovej lávky ponad rieku Topľa vrátane zlepšeného prístupu	1.3.1 Rekonštrukcia lanovej lávky ponad rieku Topľa v dĺžke 26 m po spracovaní statického posudku a projektovým výmenou závadných častí a ošetrovaním vyhovujúcich častí a to najmä podlahy, nástupníc a bezpečnostného oplotenia z oboch strán a vybudovanie prístupového chodníka.
	1.4 Revitalizácia čelného oplotenia na obecnom cintoríne	1.4.1 Vymeniť nevyhovujúce čelné oplotenie na obecnom cintoríne
	1.5 Posilnenie dopravnej infraštruktúry v obci	1.5.1 Spracovať PD a Rekonštrukcia cestnej kanalizácie s odvodnením cesty v dĺžke 1 500 m, rekonštrukcia chodníka a cestného telesa výmenou asfaltového koberca.

	1.6 Spracovanie a schválenie územného plánu obce na obdobie 15 rokov	1.6.1 Spracovanie a schválenie územného plánu obce obecným zastupiteľstvom externou firmou. Spracovať zadanie pre ÚP obce, úzko spolupracovať poskytovaním potrebných podkladov.
--	--	--

SOCIÁLNA 	2.1 Posilnenie dopravnej infraštruktúry v cyklistike a pre peších	2.1.1 Vybudovanie Chodníka pre peších a cyklotrasy od lávky budovanej v rámci cesty pre nemotorovú dopravu v zmysle spracovanej projektovej dokumentácie cyklotrasy prepájajúcu kostrovú sieť PSK. Zabezpečiť stavebné povolenie pre obce na výstavbu cyklotras ako spoločnú investíciu a jedného investora.
	2.2 Obnova priestorov pre zábavné aktivity detí pri športovom areáli a polyfunkčnej budove	2.2.1 Vybudovať detský areál pri polyfunkčnej budove a viacúčelovom ihrisku osadením detských herných prvkov a lavičiek
	2.3 Revitalizácia centrálneho priestoru v obci pri zvonici	2.3.1 Obnova centrálneho priestoru pri zvonici osadením informačných tabúl, prvkov drobnej architektúry, autobusových zastávok a dopravného značenia v zmysle Územného plánu a PD.

3. ENVIRONMENTÁLNA 	3.1 Vybudovanie komplexnej vodovodnej siete v obci a katastri obce	3.1 Vybudovanie komplexnej vodovodnej siete v obci a jej napojenie na vodovodný rad Starina. Spracovať projektovú dokumentáciu, stavebné konanie, územné konanie a spracovanie ŽoPr na Envirofond MŽP SR. Realizácia projektu.
--	--	---

PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY V PROJEKTOVÝCH ZÁMEROCH

Základné údaje o projektovom zámere č. 1	
Názov projektu	Rekonštrukcia interierov v polyfunkčnom objekte v obci Lužany pri Topli
Garant	Obec Lužany pri Topli
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miloslav Čorba
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od do)	November 2023 – Október 2024
Stav projektu pred realizáciou	Polyfunkčný objekt v obci je čiastočne rekonštruovaný a to výmennou okien a vchodových dverí, čo po stránke vonkajšieho zateplenia malo vplyv na znížení nákladov na vykurovanie. V súčasnej dobe sa žiada ukončiť rekonštrukciu kancelárskych, prevádzkových obecného úradu a kultúrnych priestorov a to zateplením stropu a zateplením podlahy vrátane jej výmeny v celkovej ploche 120 m ² stropu a 120 m ² podlahovej plochy. Pre poskytovanie služieb je potrebné tiež rekonštruovať kuchyňu a spoločenskú miestnosť pre organizovanie podujatí pre obyvateľov obce. Okrem kultúrnych podujatí sú priestory kultúrnej časti objektu využívané i na súťaže v stolnom tenise a tak k týmto aktivitám treba prispôbiť i podlahu a to jej výmenou.
Cieľ projektu	Skvalitniť a prispôbiť priestory kultúrnej časti objektu I na iné aktivity. Pre zlepšenie využiteľnosti objektu bude mať zateplenie interierov vyššiu úspornosť tepla.

Výstupy	Kompletne rekonštruovaný polyfunkčný objekt spĺňajúci tepelný audit s efektívnejšom využívaní priestorov pre rôzne kultúrno zábavné a športové aktivity s možnosťou poskytovania širšieho rámca služieb.
Užívatelia	Obyvatelia obce, športovci Návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Rozsah zateplenej plochy stropu a podlahy. Počet spoločenských, kultúrnych a športových akcií.
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy O dielo, ako výsledku verejného obstarávania

Riziká	Neschválenie projektu a nedostatok finančných zdrojov
Poznámky	–

Realizácia projektu

Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Vypracovaní projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	12/2023
Realizácia projektu	Externý dodávateľ – úspešný uchádzač	10/2024

Financovanie projektu

Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady Spolu (eur)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2023	2 500,00		-		2 500,00	
Realizácia 5projektu	2024-2025	180 000,00	144 000,00	27 000,00	0	9 000,00	0
Spolu		182 500,00	144 000,00	27 000,00	0	11 500,00	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 2

Názov projektu	Vypracovanie územného plánu obce pre ďalší rozvoj obce na obdobie 15 rokov.
Garant	Obec Lužany pri Topli
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu	Máj 2024 – December 2025
Stav projektu pred realizáciou	Obec nedisponuje dostatočným počtom vhodných pozemkov na výstavbu individuálnej a hromadnej bytovej výstavby. Pozemky, ktoré sú vhodné na investíciu nie sú majetkoprávne vysporiadané. Obec chce túto situáciu riešiť spracovaním územného plánu a pozemkovými úpravami vypracovaním zastavovacích štúdií, aby boli dané lokality atraktívne pre investície na výstavbu individuálnej a hromadnej bytovej výstavby a iných zariadení najmä na výstavbu individuálnej a hromadnej dopravy.

Cieľ projektu	Spracovanie územného plánu pre ďalší efektívny rozvoj a schválenie v Obecnom zastupiteľstve.
Výstupy	Vypracovaný a schválený územný plan obce na 15 rokov.
Užívatelia	Obyvatelia obce Potencionálni obyvatelia obce Súkromní investori
Indikátory monitoringu	Celková plocha vymedzená na výstavbu a rozvoj obce s vymedzením jednotlivých aktivít. Počet vytvorených stavebných pozemkov

Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania
Riziká	Nevysporiadané pozemky, nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa
Poznámky	–
Realizácia projektu	

Fáza/míľnik		
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	02/2024
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť	12/2025
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	10/2026
Kolaudácia	Stavebný úrad	12/2026
Financovanie projektu z rozpočtu obce a dotácie MDaV SR		

Druh výdavku	Termín (rok)	Náklad y spolu (eur)	z toho verejné zdroje		z toho súkromn é zdroje
			SR	Obec	
Spracovanie územného plánu obce	2024 - 2025	13 000,00	5 000,00	8 000,00	0
Spolu		13 000,00	5 000,00	8 000,00	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 3

Názov projektu	Rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry v obci
Garant	Obec Lužany pri Topli
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Údržba miestnych komunikácií, Dopravný inšpektorát
Začatie a ukončenie projektu (od 5.2026 do 10. 2027)	05/ 2025 – 06/ 2027

Stav projektu pred realizáciou	Neukončené časti obecných komunikácií, výmole na obecnej ceste, havarijný stav chodníkov pre peších, poškodená nefunkčná cestná dažďová kanalizácia a poškodený asfaltový koberec na obecnej ceste v dĺžke 1 500 m, vrátane dopravného značenia a osadenia zastávok.
Cieľ projektu	Zlepšiť dopravnú infraštruktúru pre motoristov, cyklistov a ostatných účastníkov cestnej premávky obci vrátane peších obyvateľov a návštevníkov

Výstupy	Spracovaná kompletná projektová dokumentáciu s odbornými vyjadreniami, stavebným povolením, realizáciou a ukončením a ukončením stavebných prác a cestných úprav a kolaudačným rozhodnutím.
Užívatelia	Obyvatelia, návštevníci, motoristi, cykloturisti, peší, dodávatelia tovarov a služieb.
Indikátory monitoringu	Dĺžka upravenej komunikácie, cestnej kanalizácie a chodníkov pre peších

Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa	
Poznámky		
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	05/2024
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	05/2026 10/2027

Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkrom né zdroje
		SPOLU	EU	SR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2024	6 000,00	0	0	4 000,00	2 000,00	
Realizácia projektu	2026	450 000,00	360 000,00	67 500,00	0	22 500,00	
Spolu		456 000,00	360 000,0 0	67 500,00	4 000,0 0	24 500,0 0	

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Rekonštrukcia lávky pre peších ponad rieku Topľa
Garant	Obec Lužany pri Topli
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od do)	05/2025 – 12/2026
Stav projektu pred realizáciou	Súčasný technický stav lužanskej lávky ponad rieku Topľu je v nevyhovujúcpm stave a jej ďalšie využívanie bez rekonštrukcie a posúdenia statiky je problematické. Lanovú lávku využívali a niektorí obyvatelia i využívajú na vlastné riziko, ako prepojenie obce s mestom Gíraltovce. Autobusová doprava je zabezpečovaná len malým počtom spojov. V súčasnom období po vybudovaní chodníka pre peších na ulici Bardejovská v Gíraltovciach zatriktívnila možnosti súčasného využívania lávky a domáhajú sa jej rekonštrukcie. Lávkou využívali školáci, zamestnanci v Gíraltovciach, ako i ostatní obyvatelia nielen z obce, ale i z mesta na voľnočasové aktivity. Posledné povodňové situácie narušili statiku lávky a vandali odmontovali I ochranné pletivá. Laná na lávke je potrebné napnúť, vymeniť drevenú podlahu, rekonštruovať ochranné pletivo a najmä nástupnice. Pre zvýšenie záujmu je potrebné vybudovať I chodník spájajúci lávku s obecnou cestnou infraštruktúrou na západnej I východnej strane. s cestou III. Triedy smer Gíraltovce -Bardejov.
Cieľ projektu	Zabezpečiť prepojenie obce cez lávku do Gíraltoviec a zatriktívniť jej využívanie
Výstupy	Rekonštruovaná lanová lávka ponad rieku Topľu v dĺžke 60 m a prepojenie obce s mestom Gíraltovce
Užívatelia	Obyvatelia obce Lužany, susediacej obce Kalnište a mesta Gíraltovce

Indikátory monitoringu	Dĺžka lanovej lávky, dĺžka chodníkov Počet užívateľov
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po ukončení verejného obstarávania
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa
Poznámky	–

Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru, alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária pri zmene účelu ubytovania	05/2024
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	07/2026
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť o Polupráci pri získavaní potrebných povolení	09/2026
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	09/2026-09/2027
Kolaudácia	Stavebný úrad	12/2025

Financovanie projektu						
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)		z toho verejné zdroje		z toho súkromné zdroje
				EU	ŠR	Obec
Spracovanie						
projektovej dokumentácie	2024	2 000,00		2 000,00		
Realizácia projektu	2026	25 000,00	23 000,00 1 500,00	500,00		

Spolu		27 000,00	23 000,00 1 500,00	2 500,00	
-------	--	-----------	-----------------------	----------	--

Základné údaje o projektovom zámere č.5

Názov projektu	Vybudovanie chodníka od obecnej komunikácie k lávke ponad Topľu	
Garant	Obec Lužany pri Topli	
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba	
Partneri garanta (spolupráca s ...)		
Začatie a ukončenie projektu (od do)	2025 - 2027	
Stav projektu pred realizáciou	Prepojenie lávky ponad Topľu nie je doposiaľ realizované. V minulom období ťažby štrkov v Topli a pri Topli to bolo ťažko realizovateľné. V súčasnom období sa dá prispôbiť prechod pre nákladné autá v prípade využitia tzv. Brodu v prípade náhrady mostného prepojenia. Preto je situácia iná a vybudovanie chodníka a cyklotrasy by splnilo dohodu očakávaný kompletný prechod cez lavičku nielen peši, ale i pre bicyklistov. V terajšom období žiadna spevnená plocha k lávke nevedie. Vedľa lávky je oficiálny brod cez rieku Topľu na jeho využívanie v prípade mimoriadnych udalostí.	
Cieľ projektu	Ponúknuť inú alternatívu prepravy do mesta Giraltovce a na cestu III. Triedy smer Bardejov	
Výstupy	Zabezpečené náhradné prepojenie obce Lužany pri Topli s mestom Giraltovce a možnosť používania nemotorovej dopravy a autobusovej zastávky smer Bardejov.	
Užívatelia	Obyvatelia obce Lužany pri Topli, obce Kalnište a mesta Giraltovce	
Indikátory monitoringu	Dĺžka prepojenia	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov	
Poznámky	–	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo	Termín

	subjektu	(mesiac/rok)
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária- PD spracovaná na úrovni pre stavebné povolenie	03/2025
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	10/2025
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s Vidiekom, n. o. a koordinátorom cykloturistiky PSK	12/2025
Realizácia projektu	Externý dodávateľ po ukončení VO	07/2026-05/2027
Kolaudácia	Stavebný úrad	07/2027

Financovanie projektu					
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejný zdroj		z toho súkromný zdroj
			EU/SR/VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2025	1500,00		1 500,00	
Realizácia projektu	2026	60 000,00	48 000,00	9 000,00	3 000,00
Spolu		61 500,00	48 000,00	9 000,00	4 500,00

Základné údaje o projektovom zámere č. 6	
Názov projektu	Rekonštrukcia čelného oplozenia obecného cintorína
Garant	Lužany pri Topli
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba

Partneri garanta (spolupráca s ...)	-
Začatie a ukončenie projektu	2024 - 2025

Stav projektu pred realizáciou	Obečný cintorín má na čelnej vchodovej časti Nevyhovujúce oplotenie, čo umožňuje prístup zveriny nepovolaným osobám na územie cintorína spôsobovať tam škodu a odcudzovanie výzdoby hrobových miest. Nové oplotenie s upravením vstupom zvýši i estetický vzhľad obečného cintorína.
Cieľ projektu	Komplexne oplotený obečný cintorín spĺňajúci stanovené nariadenia.
Výstupy	Kompletne upravený cintorín s pohrebnými službami
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka rekonštruovaného oplotenia
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov,

	kvalita dodávateľa				
Poznámky	-				
Realizácia projektu					
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)			
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	05/2024			
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	10/2024			
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť	11/2024			
Realizácia projektu		Externý dodávateľ			
Kolaudácia		07/2024			
		Stavebný úrad			
		10/2024			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje		z toho súkromné zdroje
			EU	SR	Obec
Spracovanie projektovej dokumentácie		500,00		500,00	0
Realizácia projektu		3 500,00	2 800,00/525,00		175,00
Spolu		4 000,00	3 325,00		675,00
					0

Základné údaje o projektovom zámere č.7

Názov projektu	Vybudovanie vodovodu pre obec Lužany pri Topli z odberného miesta z vodovodnej sústavy Gíraltovce - Svidník vodovodného radu Starina
----------------	---

Garant	Obec Lužany pri Topli		
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba		
Partneri garanta (spolupráca s ...)			
Začatie a ukončenie projektu (od do)	2024-2027		
Stav projektu pred realizáciou	Obec Lužany pri Topli nemá obecný vodovod i keď neďaleko obce prechádza vodovodný rad Starina z ktorého je urobená odbočka do obce. Ľudia sú napojení na vlastné studne, ktoré nemajú kvalitnú vodu a ani dostatok vody v prípade suchých mesiacov. Preto sa vyžaduje problém riešiť vybudovaním skupinovým vodovodom z trasy Gíraltovce – Svidník spolu s obcou Kalnište.		
Cieľ projektu	Zabezpečenie zásobovania pitnou vodou obec Lužany pri Topli s vybudovaním vodovodnej siete.		
Výstupy	Vybudovanie vodovodu a vodovodnej siete podľa PD.		
Užívatelia	Obyvatelia obce Podnikateľské subjekty v obci		
Indikátory monitoringu	Dĺžka vodovodnej siete a počet odberných miest		
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania		
Riziká	Nedostatok	finančných	zdrojov, kvalita dodávateľa
Poznámky	–		
Realizácia projektu			
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu		Termín (mesiac/rok)

Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	06/2024
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	11/2025
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci VVS Košice, a. s.	03/2026
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	10/2026
Kolaudácia	Stavebný úrad	12/2026

Financovanie projektu					
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje		z toho súkromné zdroje
			EU	ŠR	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2024	3 200,00	2 400,00	VÚC	800,00
Realizácia projektu	2026	399 000,00	323 000,00/57 000,00	19 000,00	
Spolu		402 000,00	382 200,00	19 800,00	

Základné údaje o projektovom zámere č. 8

Názov projektu	Revitalizácia centrálného oddychového priestoru
Garant	Obec Lužany pri Topli
Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od do)	2025 - 2027
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnom období obec nemá dostatočne vybavený centrálny priestor, kde sa stretávajú bočné ulice a objekt charakterizujúci obec - zvonica. Vhodným vybavením centra obce drobnou drevenou architektúrou a to sedením, prístreškom, hracími prvkami pre deti a pod.. Zároveň sa vyžaduje osadiť informačné tabule o histórii obce, odporúčané trasy pre turistov, kvetinovej výsadby a ozelenenie priestoru.
Cieľ projektu	Zvýšenie atraktivity obce pre obyvateľov a návštevníkov obce

Výstupy	Kompletne zriadená oddychová zóna		
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce		
Indikátory monitoringu	Plocha oddychového priestoru		
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania		
Riziká	Nedostatok	finančných zdrojov,	
		kvalita	
	dodávateľa		
Poznámky	–		
Realizácia projektu			
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	02/2025	

Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	07/2025
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami OÚ	10/2025.
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	07/2026
Kolaudácia	Stavebný úrad	12/2026

Financovanie projektu					
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejný zdroj		z toho súkromný zdroj
			EU	SR	Obec
Spracovanie projektovej dokumentácie	2025	1 600,00			1 600,00
Realizácia projektu	2026	33 000,00	27 400,00	4 950,00	1 650,00
Spolu		34 600,00	31 350,00		3 250,00

Základné údaje o projektovom zámere č.9

Názov projektu	Obnova priestoru pre deti pri polyfunkčnej budove a viacúčelovom ihrisku
Garant	Obec Lužany pri Topli

Kontaktná osoba garanta	Ing. Miroslav Čorba		
Partneri garanta (spolupráca s ...)			
Začatie a ukončenie projektu (od do)	2025 - 2027		
Stav projektu pred realizáciou	Obec nemá pre deti MŠ a ZŠ doposiaľ vybudované vhodné detské ihrisko. Deti v odpoľudňajších hodinách a počas víkendov a prázdnin nemjú možnosti s rodičmi využívať vybavený detský priestor. Najvhodnejšou lokalitou je priestor pri polyfunkčnej budove a viacúčelovom ihrisku, kde budú môcť rodičia I deti spolu vykonávať relaxační aktiivty.		
Cieľ projektu	Zriadiť dostatočne vybavený priestor pre deti s detskými hernými prvkami		
Výstupy	Zriadené detské ihrisko		
Užívatelia	Obyvatelia obce s deťmi		
Indikátory monitoringu	Počet herných prvkov a plocha ihrísk		
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania		
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa		
Poznámky	-		
Realizácia projektu			
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	05/2025	

Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad – Ohlásenie drobnej stavby	11/2025
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť	04/2026
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	05/2026
Kolaudácia	Stavebný úrad	11/2026
Financovanie projektu		

Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje			z toho súkromn é zdroje
			EU	SR	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2025	700,00			700,00	
Realizácia projektu	2026	9 785,00,	7 725,00	1 545,00	515,00	
Spolu		10 485,00	9 270,00		1 215,00	

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť opisuje realizáciu aktivít – popis postupov ich inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, monitorovanie a hodnotenie činností počas ich priebehu, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Záznamy z monitorovania budú priebežne doplňané počas obdobia realizácie aktivít.

18. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Monitorovanie a hodnotenie sú hlavné procesy potrebné pre správnu implementáciu programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Prostredníctvom monitorovania a hodnotenia sa sledujú a následne vyhodnocujú zmeny v území vzniknuté počas realizácie stratégie.

Monitorovanie bude prebiehať raz ročne, kde sa na konci sledovaného obdobia vypracuje monitorovacia správa, ktorá bude pozostávať z krátkeho popisu aktivít, ktoré sa v obci realizovali počas roka a definovanie ich nadväznosti na stanovenú stratégiu. Ďalej bude sledovať napĺňanie stanovených monitorovacích ukazovateľov. Samospráva každý rok spracuje do monitorovacej správy pripomienky úradu, poslancov, verejnosti.

Monitorovacia správa tvorí podklad aj pre plánovanie iných aktivít, preto by bolo

vhodné spracovávať v čase prípravy a schvaľovania rozpočtu pre ďalší rok aj s možnosťou iných aktivít. Za spracovanie monitorovacích správ je zodpovedná samospráva (Miestne zastupiteľstvo a starosta), pokiaľ nebude zriadená iná organizácia/komisia, ktorá bude mať v kompetencii napĺňanie stratégie.

Monitorovacie správy budú predkladané a schvaľované obecným zastupiteľstvom a následne budú predložené vyššiemu územnému celku.

Výsledkom procesu monitorovania a hodnotenia bude zisťovanie, ako projekty prispeli k rozvoju obce a vyhodnotenie úspešnosti naplnenia vízie obce Lužany pri Topli.

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021-2027		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2024	podľa rozhodnutia obce/ koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2024-2026	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NRSR 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v termíne do 3. mesiaca príslušného roku
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2024-2025	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie PHRSR	2023-2025	Pri značnom odklone od stanovených cieľov alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí alebo zmene hodnôt

		ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHRSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2024-2026	Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe správy auditu.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2026	Na základe rozhodnutia starostu obce o príprave PHRSR na nasledovné programové obdobie po roku 2025.

19. AKČNÝ PLÁN

Správa o plnení akčného plánu obce Lužany pri Topli je spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lužany pri Topli na obdobie rokov 2012-2027, časť C – Programová časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHRSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu v rokoch 2021-2027. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Akčný plán obce Lužany pri Topli je zoradený podľa priorít, oblastí a opatrení. Ku každému opatreniu je priradený garant – v obci sám starosta s komisiami ktorých úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít a monitorovať ich plnenie. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Lužany pri Topli, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, a pod.). V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede, resp. súbežne. Ide o aktivity, ktoré je potrebné realizovať v ďalšom období. Akčný plán je spracovaný na základe údajov v schválenom rozpočte obce, schválených strategických dokumentoch obce a údajov odborných útvarov obecného úradu.

OPATRENIA	AKTIVITA	TERMÍN	ZODPOVEDNÝ	FINANCOVANIE v €
-----------	----------	--------	------------	------------------

AKČNÝ PLÁN PRE HOSPODÁRSKU OBLASŤ				
1.1 Zvýšenie energetickej účinnosti polyfunkčnej budovy zatepľovaním	1.1.1 Rekonštrukcia interierov v polyfunkčnej budove zateplením stropu a podlahy, kuchyne a spoločenskej miestnosti	2023-2024	Obec Lužany pri Topli	182 500 €
1.2 Segregácia pešej a motoristickej dopravy v obci	1.2.1 Spracovanie PD na opravu chodníka 1 500 m a dažďovej kanalizácie a vybudovanie chodníka k ocelevej lávke 400 m	2024-2025	Obec Lužany pri Topli	29 500 €
1.3 Zvýšenie bezpečnosti prechodu cez lanovú lávku nad Topľou	1.3.1 Spracovanie PD statického posudku, stavebného povolenia a spracovania žiadosti o NFP	2024-2025	Obec Lužany pri Topli	23 200 €
1.6 Zabezpečenie komplexného riešenia koncepcie územného rozvoja obce v súčinnosti s rozvojovými zámermi obce.	1.6.1 Spracovanie a schválenie územného plánu obce v zmysle zadania na 15 rokov	2024-2025	Obec Lužany pri Topli	15 000 €

AKČNÝ PLÁN PRE SOCIÁLNU OBLASŤ				
2.2 Obnova oddychových priestorov pri športovom areáli o detské ihrisko	2.2.1 Spracovať štúdiu na vybudovanie detského ihriska a vytvorenie oddychového priestoru pre dospelých I deti z obce	2024 - 2025	Obec Lužany pri Topli	10 485 €
2.1 Posilnenie dopravnej cyklistickej infraštruktúry	2.2.1 Spracovanie ŽoPr. na cyklistické napojenie obce na kostrovú sieť PSK	2024	Obec Lužany pri Topli	61 500, €

AKČNÝ PLÁN PRE ENVIROMENTÁLNU OBLASŤ

3.1 Vybudovanie komplexnej vodovodnej siete v obci a jej napojenie na odberný bod vodovodného radu Starina	3.1.1 Spracovanie PD pre vodovodné prípojky, napojenie na odberné miesto a vybudovanie vodojemu spoločne so susednou obcou	2024 - 2025	Obec Lužany pri Topli	399 000 €
--	--	-------------	-----------------------	-----------

Tabuľka 29 Akčný plán na roky 2023-2024

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Obec Lužany pri Topli plánuje na plánované rozvojové zámery využiť vlastné zdroje v súčinnosti s možnosťami využitia finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov a kohézneho fondu Európskej únie a zo štátnych fondov. V programovom období 2021 až 2027 môže na svoje projekty čerpať z nižšie uvedených operačných programov. (Pri jednotlivých operačných programoch uvádzame tie prioritné osi a v rámci nich tie investičné priority, pri ktorých je obec Lužany pri Topli oprávnená žiadať o poskytnutie nenávratného finančného príspevku):

* OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP) (financovaný z Kohézneho fondu – KF)

Prioritná os 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja Environmentálnej infraštruktúry – IP 1, IP 2, IP 3

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo (financovaná z Európskeho

fondy regionálneho rozvoja) – IP 1

Prioritná os 6 Technická pomoc

- * OP Program rozvoja vidieka (OP PRV (financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka – EPFRV**
- * Environmentálny fond**
- * Interreg Slovensko - Poľsko**

Priorita 1 : K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie,

Priorita 2 : Prepojenejšie pohraničie,

Priorita 3: Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie,

Priorita 4: Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničika.

20. INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN – VIAC ZDROJOVÉ FINANCOVANIE

Oblasť	Celkové náklady v €	Verejné zdroje					Súkr omné zdroj e
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Hospodárska oblasť	744 100 €	573 300 €	113 825 €	4 000 €	51 675 €	744 100 €	0 €
1.1.1Rekonštrukcia interierov v polyfunkčnej budove zateplením stropu, podlahy, kuchyne a spoločenskej miestnosti	182 500 €	144 000 €	27 000 €	0 €	11 500 €	182 500 €	0 €
1.6.1Vypracovanie a schválenie Územného plánu obce na 15 rokov	13 000 €	0 €	5 000 €	0 €	8 000 €	13 000 €	0 €
1.5.1Rekonštrukcia obecných komunikácií, , výstavba a rekonštrukcia existujúcich chodníkov a cestnej kanalizácie	456 000 €	360 000 €	67 800 €	4 000 €	24 500 €	456 000 €	0 €
1.3.1 Rekonštrukcia lávky ponad Topľu	27 000 €	23 000 €	1 500 €	0 €	2 500 €	27 000 €	0 €
1.2.1 Vybudovanie chodníka a dopravného znečenia k lanovej lávke a po existujúcej	61 500 €	43 500 €	12 000 €	0 €	4 500 €	61 500 €	0 €

komunikácií na napojenie k cyklistickej kostrovej sieti							
1.4.1 Revitalizácia čelného oplotenia na obecnom cintoríne	4 100 €	2 800 €	525 €	0 €	675 €	4 100 €	0 €
Sociálna oblasť	45 085 €	35 125 €	6 195 €	0 €	4 465 €	45 085 €	0 €
2.2.1 Vybudovanie detského areálu pri multifunkčnom ihrisku a polyfunkčnom objekte	10 485 €	7 725 €	1 545 €	0 €	1 215 €	10 485 €	0 €
2.3.1 Obnova centrálneho priestoru pri zvonici	34 600 €	27 400 €	4 650 €	0 €	3 250 €	34 600 €	0 €
Enviromentálna oblasť	402 000 €	323 000 €	57 000 €	2 400 €	19 800 €	402 000 €	0 €
3.1.1 Vybudovanie komplexnej siete vodovodu a jeho napojenie na prípojku v vodovodnom rade Starina	402 000 €	323 000 €	57 000 €	2 400 €	19 800 €	402 000 €	0 €
Spolu	1 191 185 €	931 425 €	177 020 €	2 400 €	75 940 €	1 191 185 €	0 €

Tabuľka 30 Indikatívny finančný plán

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lužany pri Topli na roky 2021 - 2027 je strednodobý plánovací dokument, reflektuje aktuálne potreby obce pre jej ďalší rozvoj. Prioritou samosprávy je, aby obec smerovala k udržateľnému hospodárskemu rozvoju a tak naplňala stanovenú víziu. Tento strategický dokument bol pripravený v spolupráci rôznych subjektov, ktorých sa rozvoj obce Lužany pri Topli dotýka (samospráva, podnikatelia, občania, spolky a združenia). Pri implementácii programu rozvoja je potrebné aj naďalej spolupracovať a komunikovať so všetkými subjektmi, aby bolo možné realizovať naplánované projekty a aktivity a aby sa naplňali stanovené ciele.

Tento dokument bol pripravený v zmysle novej metodiky na vypracovanie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, pričom vychádza z analýz, identifikácie problémov, a navrhuje rozvojovú stratégiu. Napriek tomu, že nie je možné detailne predpokladať situáciu o päť či sedem rokov, toto PHRSR predstavuje špecifický program nielen plánovaných aktivít, ale aj ich finančný a realizačný plán, ktorý vytvára skutočnú, použiteľnú a nápomocnú koncepciu rozvoja.

Zámerom tejto rozvojovej stratégie je naplniť opatrenia v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, ktoré obyvateľom obce Lužany pri Topli poskytnú kvalitu života na čo najlepšej dosiahnuteľnej úrovni.

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja na programovacie obdobie 2021 - 2027

bol prerokovaný a schválený v obecnom zastupiteľstve dňa,

uznesením č. .../2023.

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho obce Lužany pri Topli na roky 2021 až 2027
Forma spracovania	PHRSR bolo vypracované externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi samosprávy
Riadenie proces u spracovania	Proces spracovania dokumentu prebiehal za účasti pracovných skupín, ktoré mali za úlohu riadiť jednotlivé oblasti pôsobnosti: hospodársku, environmentálnu a sociálnu
Obdobie spracovania	Dokument bol spracovávaný v období od júla 2023 do decembra 2023
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie – experti (vyjadrené v osobohodinách) - náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky, - náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť, - náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií.

Harmonogram spracovania PHRSR:

07 – 12. 2023	VII	VIII	IX	X – XI	XII
Úvod					
Analytická časť					
Strategická časť					
Programová časť					
Realizačná časť					
Finančná časť					

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov:

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2020	európska	http://www.eu2020.gov.sk
Partnerská dohoda SR na roky 2014 –	2020	národná	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/

2020			
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	http://www.telecom.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2021 - 2030	2020	regionálna	https://www.po-kraj.sk
Stratégia rozvoja cestovného ruchu okresu Svidník do roku 2024	2023 - 2024	regionálna	http:// www.vidiek.eu.sk